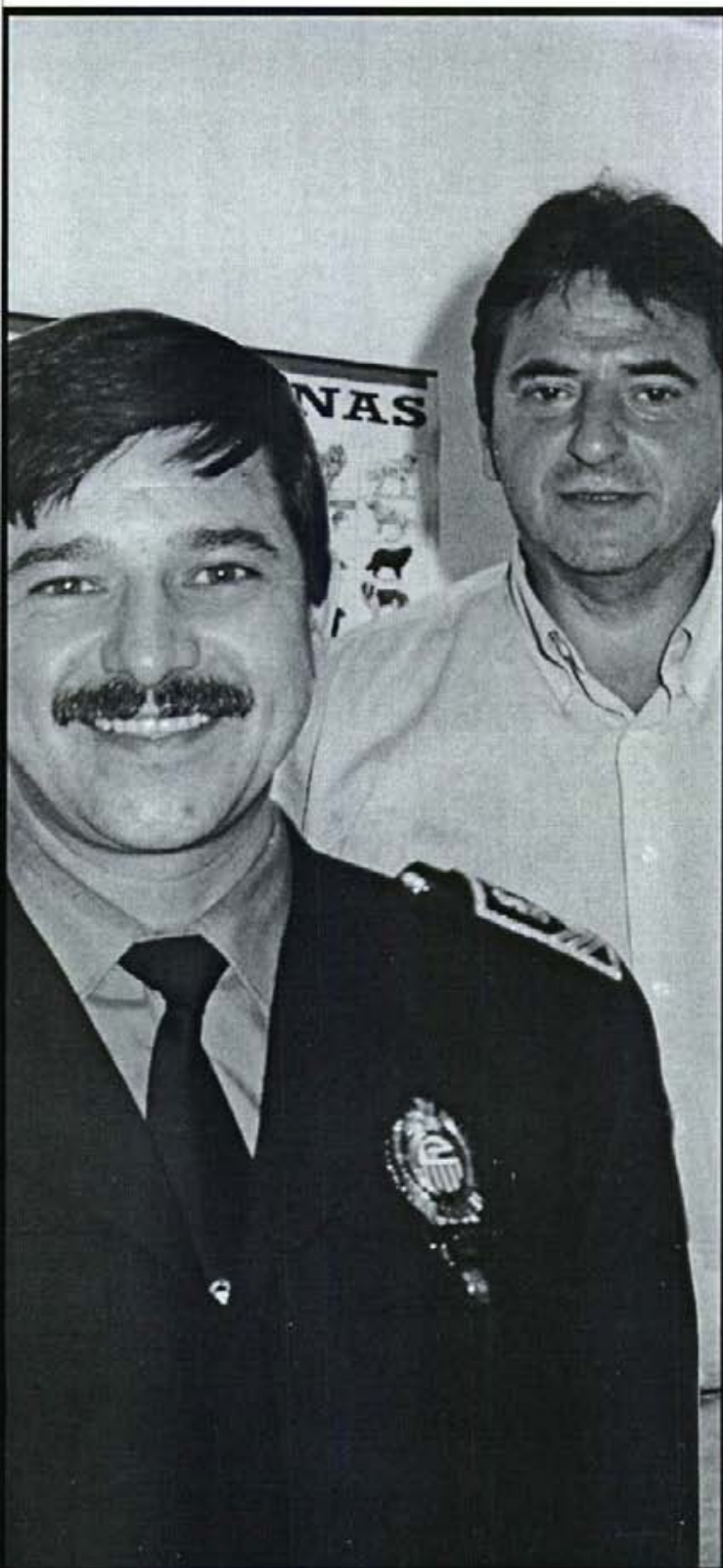


LLUCMAJOR

Setembre 2004 1,40 €

núm. 258

de pinte en ample



**EL PERILL
DELS CANS**

ANTONI MUT, POLICIA
GUILLEM RUBÍ, MANESCAL



**ES CALEN FOC NOU BARQUES
A S'ESTANYOL**

100 cl.



25% vol.

XARO P
d'en
CORI
J. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany. S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

♦
EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

♦
INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/. Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

♦
DIRIGEIX

Catalina Font

♦
COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Antònia M. Bonet	Llúcia Caldés
Celso Calviño	Francina Capellà
Miquel Cardell	Sebastià Cardell
Francesca Clar	Joan Clar
Antònia Font	Bartomeu Font
Joana Font	Catalina Garau
Maties Garcias	Jordi Granados
Miquel Janer	Franc Jaume
Joan Jaume	Coloma Julià
Aina M. Llompart	Antoni Llompart
Jaume Manresa	Llorenç Mascaró
Antoni Monserrat	A. M. Monserrat
Francisca Mut	Guillem Oliver
Jaume Oliver	Margalida Palou
Bartomeu Prohens	Joan Quintana
Nanda Ramon	Miquel Ribot
Damià Roig	Sebastià Rubí
Josep Sacarès	Miquel Sbert
Tomeu Sbert	Catalina Serra
Joan Socies	Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs	Jeroni Tomàs
M. del Mar Vanrell	Bàrbara Verdera
Francesc Verdera	Biel Vich

♦
IMPRIMEIX**TIRRENA, S.A.**

C/. Pintor Joan Gris, 2 - 07500 Manacor

♦
El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

LI Editorial

El perill dels cans

El 13 d'agost, la nina Rosana Mercadal Ramírez, de 4 anys, va morir a causa de les ferides que li varen ocasionar dos cans de grans dimensions que convivien amb la família que cuidava la nina. Segons els relats periodístics, el fets varen passar entorn de les 11 del matí en un xalet situat a prop de la carretera d'Algaida, on vivien els familiars de la víctima, una nina que habitualment residia a Formetera amb els seus pares però que passava uns dies a Lluçmajor.

Quan va succeir l'agressió, els parents de la nina varen sortir a la carretera per demanar ajuda i es va aturar el camioner Miquel Martín Román (de l'empresa Contenidors Lluçmajor), que amb un cotxe particular va conduir la nina ferida cap a l'hospital de Son Llätzer. El gest solidari d'aquest treballador mereix reconeixement i gratitud social, que aquí li feim arribar fent-nos ressò de l'opinió pública. Tot i l'assistència mèdica rebuda, Rosana Mercadal no va poder sobreviure a les greus ferides que havia patit.

Aquest fet, àmpliament difós a través dels mitjans de comunicació, ha tornat a aixecar el debat sobre la perillositat que pot suposar la tinença de determinats tipus de cans. Per això, des del respecte i la solidaritat amb el dolor dels familiars de la víctima, hem volgut conèixer l'opinió de dues persones amb prou coneixements sobre el problema dels cans violents i de la convivència amb animals. Es tracta de l'inspector en cap de la Policia Local de Lluçmajor, Antoni Mut, i del manescal Guillem Rubí, als quals entrevistam en aquestes pàgines.

L'objectiu de les entrevistes és fer prendre consciència de les normes i precaucions que han d'observar tant els propietaris dels cans com les persones que hi conviuen, especialment si es tracta d'animals que, per la seva raça o per les seves característiques físiques o de comportament, poden suposar un perill potencial per a la integritat de les persones.

El ca és un animal domèstic que ha de servir de companyia o d'ajuda per a fins laborals o casolans. Mai pot ser un perill ni per als qui hi conviuen ni per a les persones externes que hi tenen contacte. Lamentablement, hi pot haver situacions inexplicables que motivin l'animal a treure instints atàvics que poden causar mal a les persones, de vegades greus i irreversibles. Per a aquests casos, qualsevol prudència en el dia a dia de la convivència entre animal i persones és poca, i cal estar sempre vigilants i atents a la bona educació que ha rebut el ca.

Més greu és el cas dels gossos de gran potència física i de caràcter agressiu que sovint són criats i entrenats per acarnissar-se amb les víctimes. Qui orienta a posta els instints de l'animal cap a aquests objectius entra de ple en la comissió del delictes, i la seva reprovable actitud és un perill social que ha de ser castigat i eradicat. Per això la vigilància de les autoritats ha de ser total i s'ha de tenir un control rigorós del cens d'animals perillosos.

En definitiva, educació dels cans amb ensinistradors adequats, conscienciació dels amos amb campanyes assenyades i d'acord amb els consells de manescals i, finalment, control policial seriós i eficaç per als incompliments i les faltes, han de ser les eines que han de permetre una millor convivència de les persones i els cans. Només així podrem parlar d'una fidel amistat compartida.

200 milions de les antigues pessetes per a la construcció de piscines a s'Arenal

Arnau Tomàs.-

Aquest va ser l'únic tema de l'ordre del dia que es va discutir, a iniciativa de l'oposició, al plenari ordinari mensual de l'Ajuntament de Lluçmajor. Es tracta de l'autorització a l'empresa municipal LLEMSA per subscriure un préstec de 200 milions de les antigues pessetes per al finançament de l'adquisició dels drets de gestió i d'explotació de les piscines de s'Arenal.

El portaveu del PSOE, Antoni Garcias, va manifestar que, si bé estaven

d'acord amb la construcció d'aquestes piscines, no ho estaven amb la forma. La regidora del PSM, Joana Lluïsa Mascaró també va votar en contra, dient que aquestes piscines incrementaran el deute de l'Ajuntament. Margalida Roig, responsable d'Economia i Hisenda, va tancar la discussió al·legant que aquest projecte és completament fiable i la millor fórmula per a la construcció d'aquestes piscines.

La resta de temes, aprovats per unanimitat, varen ser aquests:

- Denegar la declaració d'interès municipal l'Associació d'Empresaris del Polígon de Lluçmajor.

- Acceptació i bonificació relativa al pagament de la taxa i de l'impost a l'Institut Nacional de Meteorologia, d'acord amb l'expedient 22/01.

- Acceptació i bonificació relativa al pagament de la taxa i de l'impost a la Conselleria d'Educació i Cultura, d'acord amb l'expedient 259/3.

- Acord transaccional de la pedrera de Ca'n Ramis.

Tres negocis nous a Lluçmajor



Viatges Sa Nostra és l'agència de viatges que es va inaugurar fa un mes al C. d'Es Vall núm 95 a càrrec de n'Àngel Martínez. Es tracta d'una agència familiar que té un altre local obert a s'Arenal des de fa 20 anys, i en aquestes agències es duen a terme viatges organitzats, excursions, viatges de l'INSERSO, venda de bitllets d'avió i de vaixell i lloguer de cotxes.



Los cazadores és el nou bar que n'Antonio Garcia Paredes ha obert a mitjan agost a la Ronda Migjorn núm 129. Aquest nou local ofereix els serveis de cafeteria, copes i refrescs.



Umm que bueno! és un nou local que s'ha obert aquest estiu a la Ronda de Ponent núm 4, a càrrec de n'Andrea Allés, i està especialitzat en productes per a l'organització de festes: cucanyes, paperins, globus, i per Carnaval desfresses. Hi ha una gran varietat de fruits secs, patates i olives a granel, gelats i refrescs.

ASSEGURANCES

Agència Lluçmajor

Ramon Nicolau S.L.

(Peugeot)



ZURICH

C/ Marina, 104 • Tel.: 971 66 05 21 (Lluçmajor)



Dansa clàssica

(Exàmens Royal Academy of Dance)

A partir de 4 anys

Jazz

Claqué

MATRÍCULA



OBERTA

Dans Art
ESTUDI
DE DANSA

Av. Argentina, 16. 07013 - Palma
S'Adoberia, 3. 07620 - Lluçmajor

Per a més informació tel. 971 73 21 23



S'Arenal

El mes d'agost turístic, un dels millors de la història

Tomeu Sbert (text i foto).-

La temporada turística, que ja és a la recta final, ha estat irregular. Uns mesos amb menys clients que altres anys, els hem vist començar amb el recent mes d'agost en què totes les places hoteleres han estat ocupades al llarg de tota la nostra zona turística.

Els hotelers han vist com enguany entren menys doblers que en temporades anteriors, això independentment que sempre es queixin, com feien quasi tots els pagesos quan foravila pintava bé.

Alguns establiments hotelers tenen previst tancar portes a mitjan setembre, en particular cadenes hoteleres que allotgen clients de diferents hotels en un, propietat de la mateixa empresa. De moment, la temporada turística d'hivern es veu amb escepticisme.



Detall del Pregó de Festes de s'Arenal. El pregoner va ser Toni Galmés (dreta) el qual va ser presentat per Guillem Patiño. Al centre, el batle, Lluç Tomàs.

FESTES D'ESTIU

A més de les tradicionals festes de Sant Cristòfol, que han tornat a ser molt vistoses i amb participació entusiasta de molta gent, s'han celebrat altres festes d'estiu a totes les urbanitzacions de la costa llucmajorera, entre elles, les més properes a la zona arenalera com Cala Blava, Les Palmeres, Maioris, El Dorado, Badies i fins a s'Estanyol i Son Bieló.

NOU PRESIDENT

Ramon Quinónera és el nou president de la Federació d'Associacions de Veïnats del terme de Llucmajor, que engloba dotze urbanitzacions.

Quinónera ha anunciat que falta millorar bastants de serveis a les urbanitzacions, així com un millor i més complet servei de transport públic. Ell reconeix que s'han duit a terme moltes millores en aquests anys però el nombre de residents i el d'estiuejants també augmenta dia a dia. Destaca com a fet positiu, que l'Ajuntament de Llucmajor hagi designat un regidor com a delegat d'urbanitzacions i així podrà faci-

litar aquestes millores.

NOTÍCIES BREUS

- Cinc matrimonis varen commemorar junts les Noces d'Or, amb una missa oficiada pel P. Jordi Perelló i a continuació berenar per a familiars i amics.

- A la Plaça Major de s'Arenal va tenir lloc, el passat dissabte dia 4, un festival de Flamenc, amb la intervenció de destacats cantants d'aquest estil.

- A l'església parroquial de s'Arenal va tenir lloc un acte religiós on es varen premiar amb una placa, les persones majors de 80 anys, sota el patrocini de l'Ajuntament de Llucmajor.

- Ja es troben ben avançades les obres del nou complex erigit a l'antic solar conegut com "Es Clot", devora la Plaça Major. Es diu que abans de final d'any tot estarà acabat.

- Un ample grup de veïns han recollit signatures sol·licitant la intervenció més puntual de les forces d'ordre públic en el sentit de veure eradicar dos llocs de venda de droga: la Plaça Reina M. Cristina i el carrer de Girona.

- La Unió Esportiva Arenal (futbol) començà la lliga amb un empat a 0 contra l'Atc. De Balears i un triomf (0-2) al camp del Montuiri.

- Fou multitudinària l'assistència d'estiuejants i veïns al sopar a la fresca que es va celebrar a l'explanada del Club Nàutic Arenal. Hi hagué l'actuació musical de Tomeu Penya i la donació d'una important quantitat en metàl·lic per a l'Associació de lluita contra el Càncer i per a Càritas.

- El proper diumenge, dia 25 tindrà lloc la disputa del Campionat de Balears de Veterans de Petanca, a les instal·lacions del "Tennis Arenal" i sota l'organització del CP Son Verí, juntament amb la Federació Balear.

- L'ex-ministre Angel Acebes ha passat uns dies de vacances a un xalet de Son Verí.

- Un total de 160 nedadors prengueren part a la I Travessia entre s'Arenal i Cala Blava. El participant més veterà fou Manolo Piña, de 80 anys.

- I com que ja som ben a prop de les tradicionals fires llucmajoreres, aprofitam per desitjar a tothom sort i una bona fermaça.

II Trobada de gegants a s'Arenal.

Els gegants vénen a les festes cada any. I camina caminaràs...

Joan Salvà i Caldés

Magnífica, la segona trobada de gegants a s'Arenal. És un acte del programa de festes que deixa de ser ja un acte protocol·lari per convertir-se en una activitat consolidada per al futur. Tant la cercavila com les distintes ballades a l'escenari just vora el mar constitueixen una bellíssima festa que ha aconseguit néixer des de les entranyes més fondes de les nostres tradicions pròpies. Així, per tant, ajuda i suport als organitzadors.

Els nostres gegants, signe inequívoc de la nostra mitologia, tornen a sortir per sorprendre els més petits i les més petites de la contrada. Per això, és també una trobada de la saviesa popular més profunda amb la infantesa més tendra de cada any. Els personatges mítics de la rondallística surten del paper per espai d'un horabaixa i es presenten en carn i os a la gent, ajudats, és clar, per un grup de geganters que també són els protagonistes actius de la festa. Ells són els qui deixen el seu cos per uns moments als grans personatges, els quals no són més que records atàvics retratats sobre paper imprès, però amb l'ànima tan viva com sempre i disposats a ressorgir de les tenebres quan les associacions de geganters es disposen a *deixar-los els seus cossos*. Bella simbiosi entre un passat ancestral que ens fuig a corre-cuita per a caure en mans dels monstres actuals impersonals que s'agrupen sota el nom de progrés.

Tot i això, la fada Morgana no pogué sortir a ballar, i estava molt deprimida i plorosa, car feia molts anys que participava en totes les festes de la contrada del pla llucmajorer, però enguany s'ha quedat únicament amb el vestit de dia feiner que duu posat per endreçar la seva cova, allà en el cingle de tramuntana del puig de ses Bruixes, amb la seva gent. La darrera vegada que va bai-

xar a Llucmajor va dur el seu millor vestit a fer bugada, per estar ben guapa per a Santa Càndida i encara no l'hi han tornat. El problema més greu és que, per la vila, ningú en sap res del vestit, i la pobreta ja té molts anys i les seves arts màgiques han avançat massa amb tot això dels ordinadors i noves tecnologies. Ella es conforma fent bulla amb els nins i nines que l'acompanyen a les festes a fer bullanga. Per això ha donat part a l'Ajuntament perquè entre tots li donin una mà com més aviat millor.

Per altra part, els nostres gegants i gegantes, quan venien per la carretera de Llucmajor, altra temps sense asfaltar, se'n feien creus de les noves espècies de gegants mecanitzats que trobaren pel camí. Ells compregueren ràpidament que són molt poqueta cosa al costat d'aquestes maquinotes que semblen aucellots amb el bec d'acer. "Com han vingut aquest animalots?", comentava na Joanota a en Barba Rossa. La bruixa Tavèn encara ara no se'n pot avenir i diu que no recorda cap destrucció de l'illa de Mallorca tan gran com la que ha vist enguany. En Miquel i na Càndida, pobres pagesos! Ells sí que no saben per on prendre. Els han esbucats les parets de les seves finques,

les barraques de roter dels seu avis, i els han fet no sé quantes expropiacions. "Ai, Déu meu!", no paren de repetir tot els temps del camí. Però en Miquel calla amb el cap baix; vol xerrar i no xerra, perquè és educat i respectuós com ho són tots els pagesos de soca-rel. Al cap d'una estona no pogué més i va dir a na Càndida: "Saps qui en té la culpa de tot aquest desgavell? Idò molts d'aquest senyors i senyores que passen davant nosaltres dia sí dia també per la Casa de la Vila, allà on a tu i a mi ens han destinat per a fer d'espectadors muts del govern municipal". Na Càndida, dona molt fervorosa de la Mare de Déu de Gràcia, agafà el rosari que sempre duu dins la faldriguera i va fer una aturada baix una figuera de Son Dalabau. Començà a passar el rosari per a la salvació de Mallorca. Al cap de pocs segons, tots els altres gegants i gegantes, caparrots i altres sinistres personatges d'antany s'asseguren enrevoltant na Càndida per resar amb ella. Pregaren fins a la posta del sol perquè els mallorquins recobrassin els seny perdut i no continuassin amb la destrucció de Mallorca. Santa Maria, Verge de Gràcia, *ora pro nobis* (pregau per nosaltres).



AGENTE OFICIAL
RAMON NICOLAU, S.L.

Nou Peugeot 407
Per tornar gaudir de l'automòbil

407



C/. Marina, 104 - Tel. 971 66 05 21
Exposició i Venta: C/. Marina s/n. - LLUCMAJOR

Santa Càndida sense la fada Morgana

Text i fotografia
Pau Tomàs Ramis

Com cada dissabte de Santa Càndida els gegants del nostre poble, a les set de l'horabaixa, feren la seva sortida de la Casa de la Vila per animar les festes recorrent el quadrat i complint així una tradició més que centenària.

La sorpresa fou general, tan entre geganters com entre assistents, quan s'informà per part dels responsables de l'Ajuntament que el gegant de la Fada Morgana, després de 33 anys d'acudir puntualment a la cita festiva, no podria sortir perquè no trobaven el seu vestit. Des del 1970, any en que s'obrà la figura del gegant de la Fada, havia sortit cada Santa Càndida per animar amb la seva presència als menuts i als no tan menuts que acudien a veure la sortida dels gegants i que seguien a les figures per tot el quadrat encalçant-los i divertint-se amb ells. La representativitat i carisma d'aquesta figura era tal que s'escollí la seva imatge per donar nom a l'Escoleta Municipal de Llucmajor, fet que feia que fins i tot els més petits la reconeguessin quan la veien passar davant els seus ulls. Però enguany la colla dels sis gegants que tenim i gaudim al nostre



La colla de gegants llucmajorers amb la notable absència de la Fada Morgana

poble va quedar reduïda a cinc. La Fada Morgana va haver de quedar arraconada dins l'entrada de l'Ajuntament perquè els responsables de custodiar els vestits de les figures, fets també aquell 1970 pel sastre D. Damià Salvà, l'havien extraviat.

I la cosa venia d'enrera... A la II Trobada Gegantera de Sant Cristòfol a S'Arenal la figura de la Fada ja no hi va acudir pel mateix motiu, no es trobava el seu vestit. Això passava dia 10 de juliol i davant les queixes d'alguns geganters, des de l'Ajuntament es va prometre que per Santa Càndida s'hauria trobat i no hi hauria cap tipus de problema perquè na Morgana acudís a la seva inaludible cita amb els llucmajorers. Quasi un mes després, dia 7 d'agost, uns moments abans de la sortida dels gegants, se'ns informà als geganters que no podríem portar la Fada ja que el vestit encara no havia estat localitzat.

Tot i aquesta gran i significativa falta la jornada va transcorre dins un ambient festiu i de goig, tot i que amb el cor estret per haver hagut de deixar la Fada Morgana per primera vegada des que es va construir sense sortir a saludar els lluc-

majorers el dissabte de Santa Càndida. Tot i un cert descontrol entre els geganters alhora de fer els relleus per portar els gegants, la diada va esser plenament satisfactòria. És recuperà la tradició de portar dues canyes verdes obrint de la marxa i la tan típica i durant anys oblidada recollida de les joies. Forns, bars, casetes de fira,... varen col·laborar gustosament amb aquesta vella tradició regalant per les corregudes diversos productes; barres de pa, joguets, llepolies, botelles d'herbes, etc...

Ara, en els dies de la comunicació a distància, internet, globalització,... si no conservam íntegres les nostres tradicions pròpies quina serà la nostra senya d'identitat? És per això que s'haurien de portar a terme més iniciatives encaminades a conservar i fer perdurar el que ens és propi, allò que ens identifica com a poble,... i això és molt difícil d'aconseguir sense el suport de les institucions. Llucmajor és un poble de gegants, ja tenim referències a final del segle XIX de l'existència d'aquestes figures a les festes de Santa Càndida, i si han arribat als nostres dies és perquè sempre hi ha hagut un interès per ells, ja que les



MAGATZEM
MAGATZEM SES FORQUES, S.L.



C/. Doctor Fleming, 10
Tel. 971 66 21 14 - Fax 971 66 28 16
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

coses que no interessin moren i moltes vegades no queden fixades ni a la memòria del poble. Però els gegants no només són ben presents cada Santa Càndida sinó que són molt seguits pel poble, enguany l'afluència d'infants, pares mares, padrins, padrines,... fou molt nombrosa. Els darrers anys són molts els ajuntaments i pobles d'arreu de Mallorca que fan construir gegants per disposar d'aquest element festiu (Alaró, Muro, Capdepera, Mancor, Marratxí, Puigpunyent, Selva, Calvià,...) nosaltres que en tenim no els hem d'oblidar ni deixar perdre. Ens hem de sentir orgullosos de tenir una tradició gegantera tan antiga, de les més antigues de Mallorca, i d'haver-la feta arribar als nostres dies. De vegades ha estat per l'interès que hi ha posat l'Ajuntament, recordem la dècada dels 70 ó 80 quan s'havien d'anar a cercar els tomadors d'ametles gitanos per portar-los perquè ningú els volia dur i de vegades, com és el cas actual, per l'interès dels joves del poble que volem que aquesta tradició tan nostra no s'oblidi i es perdi.

I mentre a Lluçmajor els nostre propis gegants eren pràcticament oblidats per les autoritats i tenguts com una acte secundari, a fora del nostre poble eren reconeguts com a part important de les nostres festes i la nostra identitat en dos actes ben significatius.

El primer fou l'exposició "El món festiu dels gegants" feta a Alaró on els gegants llucmajorers jugaven un paper important degut a la llarguíssima tradició gegantera que existeix al nostre poble. Eren vàries les fotografies emmarcades de les nostres figures que s'exposaven a la magnífica exposició alaronera. A més al montatge audiovisual que s'havia preparat la nostra colla de gegants i geganters hi figurava en un lloc destacat. Els plafons explicatius també parlaven de l'antiguitat de la tradició gegantera a Lluçmajor i les referències concretes als nostres gegants, explicatives de cada fotografia, eren les més completes de l'exposició. Tot això fou fruit de la col·laboració entre els geganters d'Alaró, els del nostre poble i els de la resta de l'illa. Sobretot és d'agrair l'interès i l'esforç dels pri-

mers, per dur endavant un projecte que a tots els que estimam la festa gegantera a Mallorca ens va fer molta d'il·lusió veure'l convertit en realitat. Enhorabona!

El segon fet remarcable fou la visita que feu D. Eloi Miralles, acompanyat pel seu fill, per fotografiar els nostres gegants. El Sr. Miralles és el propietari de l'Arxiu Ferragut, de Vilafranca del Penedès, un dels més impressionants arxius gràfics de figures de gegants de tot el món. Les innumerables fotografies que componen el seu arxiu, la majoria de realització pròpia però també provinents de donacions, recullen més de set mil gegants pertanyents a diverses cultures i procedents

d'infininitats de llocs, com de Nova Zelanda o de Papua Nova Guinea. La visita a Lluçmajor fou propiciada per la donació de quasi una setentena de fotografies que l'Arxiu Ferragut havia fet a l'exposició gegantera d'Alaró, circumstància que aprofità Eloi per visitar-nos i fotografiar els nostres vuit gegants, en Miquel i na Càndida i els sis construïts a principis dels anys 70, que ja formen part, gràficament, de la col·lecció del monumental Arxiu Ferragut, tot i que, malauradament, la Fada Morgana no pogué lluir la seva vestimenta i s'hagué d'amagar entre L'Amo de So Na Moixa i la Bruixa Tavèn per sortir a la fotografia, una vertedera llàstima.

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

18K JOYAS

Primera Comunió
momentos inolvidables

51,53 €
5,153 gms

45,08 €
4,508 gms

28,65 €
2,865 gms

42,02 €
4,202 gms

24,04 €
2,404 gms

21,43 €
2,143 gms

21,43 €
2,143 gms

97,40 €
9,740 gms

90,94 €
9,094 gms

70,99 €
7,099 gms

47,23 €
4,723 gms

31,76 €
3,176 gms

37,52 €
3,752 gms

38,73 €
3,873 gms

35,42 €
3,542 gms

47,42 €
4,742 gms

33,08 €
3,308 gms

79,90 €
7,990 gms

82,75 €
8,275 gms

23,60 €
2,360 gms

56,45 €
5,645 gms

21,39 €
2,139 gms

22,49 €
2,249 gms

27,91 €
2,791 gms

45 €
4,500 gms

25,17 €
2,517 gms

64,66 €
6,466 gms

23,39 €
2,339 gms

18,78 €
1,878 gms

44,65 €
4,465 gms

40,36 €
4,036 gms

12,19 €
1,219 gms

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

Revetles de Santa Cándida

Aina M. Llompart

Les composicions musicals són indispensables a qualsevol festa patronal. Començarem comentant el concert de Fran Perea. La plaça es va omplir d'al.lots i al.lotes que saben qui és en Fran Perea. El cantant mediàtic d'aquestes festes va tenir un bon detall amb els seus fans, fent-se fotos amb els al.lots i al.lotes dins de l'Ajuntament un cop acabat el concert.

Dijous hi hagué ball de saló, amb els grups Oasis i el Grupo Sonor, que animaren el compàs de salses, blues i pasdobles. Diven-dres revista i dissabte la revetlla. Na Victòria Maldí començà massa prest a to-



Fran Perea va omplir la plaça de gom a gom (foto: C. Julià)

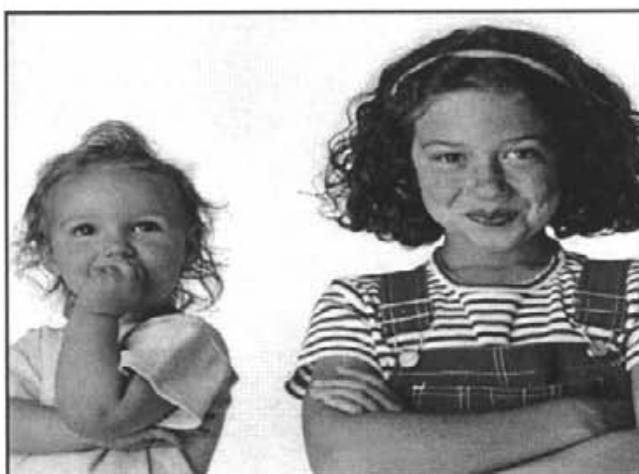
car, molta gent per les fes-

tes es reuneix i fan sopars d'amics o de família. Pel que m'han comentat va ser més rockera del que s'esperava la gent que només la coneixia pel concert de Benidorm, i és que na Victòria cobreix molts de registres i el grup Banda Sonora és bastant rocker. L'actuació més esperada pel públic fou el Duo Dinámico. Manuel de la Calva i Ramon Arcusa superaren les expectatives creades sobradament, amb unes veus precioses tornaren a Lluçmajor els sons del pop rock americà dels anys cinquanta com "Hello, Mary Lou" juntament amb les cançons alegres de sempre com "Quince años tiene mi amor". Ambdós són grans escriptors i compositors musicals que han donat des del "La, La La" a Massiel fins el "Soy un truan, soy un señor" a Julio Iglesias, però a més el Duo Dinámico són una institució dins la música espanyola perquè

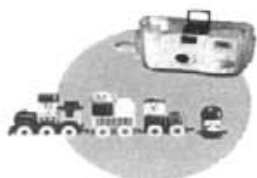
són incombustibles. Un concert entre divertit i increïble que entusiasma a un nombrós públic assistent on no hi podia faltar la gent de mitjana edat. En acabar el Duo Dinámico acabà el concert per molta de gent que va partir i We're Coming tocà entre la família, com diuen, per als amics.

Jo som d'aquelles que no m'agrada separar el ball de saló (sa verbena) de la revetlla principal (el gran concert). Als pobles com Algaida o Munturi fan verbenes amb orquestres que canten "We are family" a les tantes de la nit. A Ciutat ho arreglen per St. Sebastià oferint diferents places per diferents gusts, hi ha concerts i verbenes i la gent va rodant. Pot ser una idea boja posar diferents actuacions el mateix dissabte de St. Cándida al vespre, que en pla exagerat seria un concert a

10



Ja és hora de
pensar en el futur...
pla d'estalvi infantil



Informa-te'n a "SA NOSTRA"

Av. de la Pau, 100, 08100 Sant Joan de Vilatorrada

diver
"SA NOSTRA"
CENTRE DE SA NOSTRA



Banda Sonora i el Duo Dinámico (foto: Cati Nicolau)

Plaça, jazz a s'Arraval, havaneres en el Convent, ball de saló al Passeig, llucma-rock a sa placeta dels Pins...i celebrar Santa Càn-

didada només el dissabte. Per ventura fer festa és vetllar un dia d'estiu i no tenir concerts durant tota la setmana, perquè es buida

massa prest el poble i a les dues enlloc d'haver-hi gresca te'n pots anar a dormir. També potser que els llucmajorers que anam de

gresca siguem poquets i que a la majoria de la gent li agradi fer festa tota la setmana amb concerts que acaben prest i el poble pot dormir tranquil. Enguany hem notat a faltar la música espiritual negra o una mica de jazz. I com és de suposar un grup conegut de rock català. També es podria incorporar gent jove del municipi dins l'organització de les verbenes, aportant idees, triant els grups dins el pressupost existent, fent les festes més participatives i novadores. Cal donar l'enhorabona per incorporar grups locals com na Victoria Maldí i We're Coming dins el cartell de les festes, però entre tots hauríem de crear un ambient que no es centri en el concert d'un grup famós si volem una revetlla ben animada. Opinió n'hi ha per a tots els gusts, que tot sigui per divertir-nos.



FUNERÀRIA MARE DE DEU DE LLUC

VOS INFORMAM QUE:

***A PARTIR D'AVUI PODREU SOL·LICITAR ELS NOSTRES SERVEIS DESDE
QUALSEVOL PART DE L'ILLA, INCLOSOS ELS CENTRES HOSPITALARIS
DE PALMA DE MALLOCA***

***AMB LA FINALITAT DE PRESTAR ELS SERVEIS FUNERARIS A LA
FAMÍLIA AMB MÉS DE 50 ANYS D'EXPERIÈNCIA***

SERVICIO 24 HRS.: 971 620146

971 661862 - 610 529723

D. ANTONIO SASTRE MAS (GERENTE)

CENTRAL: STA. MARÍA DEL CAMÍ, C/ REVUELTA N°9-11



Antoni Mut, inspector en cap de la Policia Local

"Si volem tenir cans, hem de prendre precaucions i hem d'ensenyar-los a conviure"

Maties Garcias

L'inspector en cap de la Policia Local de Lluçmajor, Antoni Mut, ha seguit de prop l'accident que va causar la mort de la nina de 4 anys Rosana Mercadal el passat 13 d'agost. En aquest dramàtic accident, la Policia Local ha actuat en coordinació amb la Guàrdia Civil, que és qui s'ha fet càrrec de les investigacions, i del jutjat d'instrucció competent en el cas. Atesa l'experiència de la Policia Local en intervencions relacionades amb cans que han resultat perillosos o que s'han vist implicats en accidents, hem volgut saber els consells que pot donar a les persones que volen conviure amb cans com a animals de companyia.

-Són freqüents els accidents amb cans?

- Així mateix se'n produeixen perquè hi ha molts de cans, però per sort no són tan greus com el cas d'aquesta nina que ha mort per les mossegades dels dos animals. De vegades hi ha cans abandonats, n'hi ha que moren atropellats a la carretera o que es veuen implicats en accidents de trànsit. De tant en tant, n'hi ha que fan carn i maten ovelles o aviram, a part dels que mossegueuen i fan mal a les persones. En tots aquests casos la Policia Local hi intervé i fa les denúncies i investigacions oportunes en col·laboració amb la Guàrdia Civil i els jutjats. Si és el cas, capturam l'animal i el tenim

custodiat a la canera perquè es facin les investigacions oportunes.

- És el que ha passat amb els dos cans que causaren la mort de la nina?

- Sí. Aquests dos cans encara són a la canera. Han estat 15 dies en observació i els veterinaris de la Conselleria de Salut han fet anàlisis i observacions dels animals. Ara continuen tancats a la canera per ordre del jutge d'instrucció.

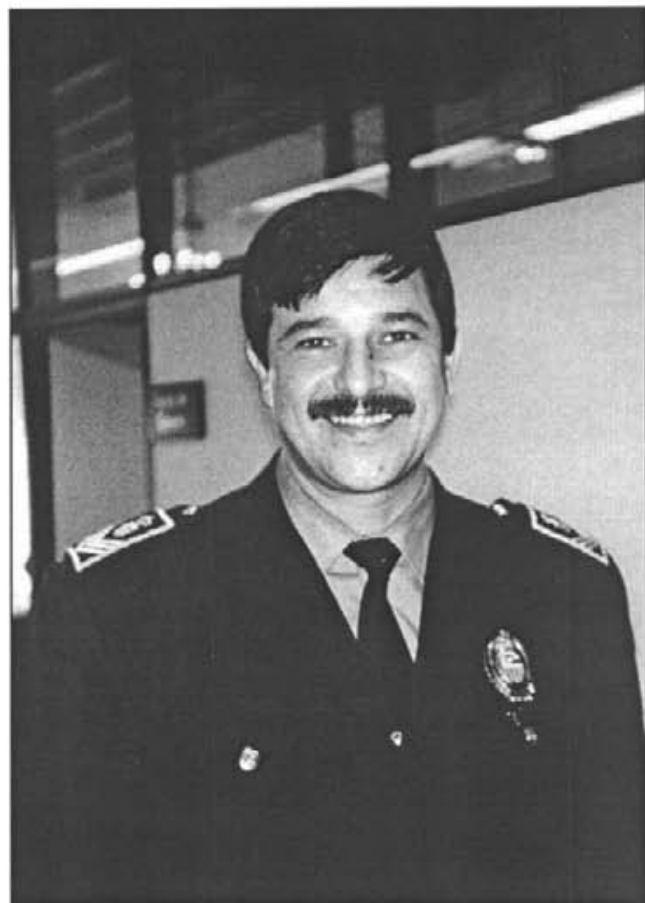
- Eren animals perillosos?

- No són de cap raça considerada perillosa, són cans bords. Sempre havien estat uns animals dòcils i vivien en bones condicions. Durant el temps de captivitat, en cap moment s'han mostrat agressius. Fins i tot just després de l'accident ni lladraven ni intentaven mossegar les persones que s'hi acostaven per capturar-los. És mal d'entendre tot quant ha passat i s'està investigant.

- Tots els cans han d'estar identificats?

- La normativa estableix que qualsevol ca ha de dur incorporat al coll un xip amb tota la informació que permet identificar-lo. Quan investigam un ca, viu o mort, treim la clau de la informació que conté el xip, a través d'uns lectors especials que tenim. Així sabem perfectament l'història del ca. Cada propietari ha de complir l'obligació de posar el xip al seu ca.

- I els cans considerats de races perilloses?



- Són un cas a part, perquè estan definits en un catàleg oficial i no es poden tenir si no es compleixen determinats requisits: no en pot tenir qualsevol, l'animal ha d'estar assegurat i ha de passar determinades revisions...

- Què recomau a la gent que vol tenir cans?

- Sobretot hem de tenir en compte que no són éssers racionals i que no es poden tenir amb les mateixes confiançaes que una persona. Sempre hem de prendre precaucions i és necessari ensenyar-los a conviure amb les persones. A part, s'han de complir les normes que estableix el

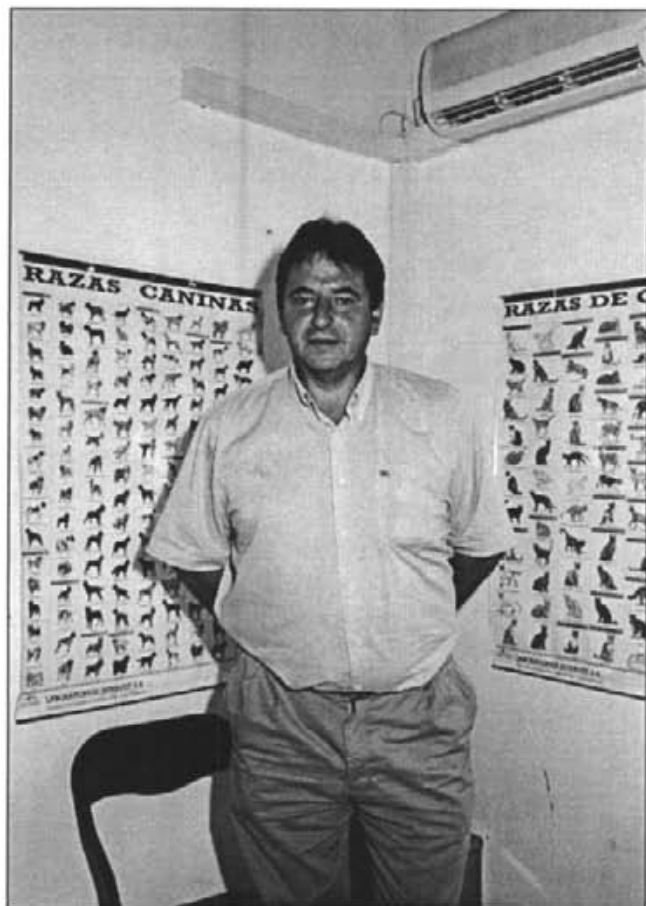
reglament d'animals domèstics. Els bons consells d'un manescal són imprescindibles.

- En cas de produir-se una mossegada greu, què s'ha de fer?

- S'ha de cercar assistència mèdica tot d'una i s'ha de denunciar el cas a les autoritats. Si les ferides són greus, s'ha de telefonar a l'112, que és el servei oficial d'emergències que coordina tots els cossos de seguretat i tots els recursos sanitaris. Segons la gravetat de les lesions, si és necessari es pot enviar una UVI mòbil, que equival a tenir un hospital desplaçat en el lloc dels fets.

Guillem Rubí, manescal

"La prova de la bona educació d'un ca és que ha de creure l'amo"



M. Garcías
Foto: C. Julià

Guillem Rubí Güells exerceix des de fa anys de manescal amb consulta a Lluçmajor. Com a veterinari, és un professional que coneix a la perfecció què són i com són els cans, des dels més pacífics i innocents fins a aquells que, de vegades, presenten símptomes clars de maldat i violència. Arran dels fets ocorreguts recentment, bé estar escoltar el seu testimoni professional sobre

-De què depèn el caràcter pacífic o violent d'un ca?

- El caràcter ve determinat tant per l'herència genètica com per la influència del medi i per l'educació que ha rebut. És ver que hi ha cans que poden ser més perillosos, sobretot perquè són més

forts, però el seu comportament instintiu es pot pal·liar amb una bona educació, que ha de mirar de no fer-los tornar més violents. La prova de la bona educació d'un ca és que ha de creure l'amo. Si el propietari no el pot dominar, mal senyal: és un ca ple de perills per als altres.

- Però hi ha cans aparentment dòcils que poden enfollir i agredir qualsevol.

- Sí, pot passar i és mal d'explicar per què succeeix, però hem de pensar que sempre hi pot haver causes que hi influeixen: la gelosia, el sentit del territori que tenen, la reacció contra elements externs al seu cercle de relacions immediates, el fet que una cussa estigui en període fèrtil o tenguí quissos... També la cadena, el fet d'estar sempre fermats,

els fa tornar dolents.

- Qualeun d'aquests factors es poden haver donat en el cas de l'agressió mortal a la nina?

- És mal de dir, perquè s'han d'estudiar molt bé els animals i les circumstàncies de l'atac. Pareix que la nina no era de la casa i això pot estar en relació amb allò que dèiem de la gelosia i la territorialitat, però fa molt mal pronunciar-se sense els resultats dels estudis que s'estan fent.

- Hi ha una catalogació de races canines perilloses. Què en pensau?

- Es tracta d'una llei estatal de 1999 i d'un reial decret de 2002. S'hi estableixen condicions per tenir un ca de determinades races (com pill but, rottweiler, dogo argentí...) o de certes característiques físiques (musculatura forta, pes de més de 20 Kg, mandíbules poderoses...). Aquesta llei no ens acaba d'agradar, als manescals. Sobretot perquè es fixa en determinades races i deixa altres cans al marge. El problema no el trobam en la raça, sinó en l'individu en concret, per allò que dèiem de l'educació que ha rebut o de les circumstàncies en què viu. Hi

pot haver un exemplar de raça rotweiler pacífic i un ca bord d'aspecte més inofensiu, però més maleit.

- Hi ha restriccions per tenir cans?

- Aquests animals no estan prohibits, però només es poden tenir amb llicència administrativa de l'ajuntament. El propietari ha de justificar amb certificats oficials que té capacitat física i psicològica adequades per tenir els cans. El propietari també ha d'estar lliure d'antecedents penals i els cans s'han de dur pel carrer amb cadena o corretja i morral, i han de dur incrustat un xip que els identifiqui.

- I es fan complir aquestes normes?

- No del tot. Crec que hi ha molts de cans d'aquestes característiques que no estan censats ni controlats. L'administració hauria de fer un esforç per fer complir les mesures de seguretat. No basta tenir lleis i només fer papers. Sobretot s'han de controlar els cans i per això el paper de l'amo és importantíssim. Els manescals només veim el ca de tant en tant, però el propietari el té cada dia i és ell qui ha de vigilar-lo i, sobretot, educar-lo.

FIAT
Servicio Oficial



TALLERES
CAÑELLAS - ROTGER

Calle Hispanidad, 17, 18 y 19 - Teléf. 971 66 06 47 Fax 971 66 00 20
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

Grup joves bona ventura

La volta al món en set dies

Campament d'estiu del 26 de juliol al 1 d'agost de 2004

Estimats amics:

aquest estiu he anat de campament amb el meu esplai, sí, segur que el coneixeu! aquest que es diu Bona Ventura, som bona gent i ens agrada l'aventura... (això em sona a cançoneteta!)

Tot l'any esperant que arribàs el dia per partir, seria genial perquè anàvem a Calafell (Catalunya), i això ja ens indicava que aquest campament seria diferent. Els monitors, que són ben divertits, segur que ens havien preparat un munt de jocs perquè ens ho passàssim d'allò més bé, però com que els hi agraden tant les sorpreses, no n'havien dit ni mitja, només sabem que faríem la volta al món en set dies.

El dilluns estàvem molt nerviosos, quan ens retrobàrem al port, després d'un mes sense veure'ns, tots estàvem molt contents! Partírem amb el vaixell ràpid fins a arribar a Barcelona i allà ja ens esperava un bus que ens dugué a Calafell, fins al casal de colònies Artur Martorell, que és on vàrem estar tota la setmana. En ser allà els monitors ens van col·locar a les habitacions. Enguany el casal era molt gran, cada grup tenia una habitació, el menjar era molt bo, teníem piscina, pista poliesportiva, esplanades, sala de tallers... (a veure quan s'animen per Mallorca a dignificar les instal·lacions, segur que tots els d'aquest moviment associatiu ho agrairíem).

Bé, i la nostra gran sorpresa fou que en arribar a la casa vàrem veure que hi havia un grup de discapacitats (paràlisi cerebral, concretament) de Navarra i els monitors ens van explicar que ells també eren igual que nosaltres i que es mereixien un bon campament!. A jo em va encantar l'experiència de compartir casa amb ells, són súper simpàtics.

Cada dia feiem un país diferent, i així ens dugueren a visitar Egipte, la Índia, Mèxic, Polinèsia, Far-west, Xina, la Mediterrània, i la selva Amazònica. Mitjançant jocs vàrem treballar la realitat de la societat actual, el consumisme, els drets humans, els conflictes vigents... i un bon grapat de coses més. Fèrem ginkames, curses a la piscina, tallers, desfresses, cantàrem un bon grapat de cançons, un ginkama brut, dinàmiques, esports... i moltes coses més que no anomenaré per no allargar-me massa.

El que passa és que us vull explicar una cosa. Dimecres va ser una nit molt màgica! Sabeu per què? Doncs perquè compartíem vetlada amb el grup de discapacitats perquè ells el dijous ja se n'anaven i no els tornàvem a veure,



quina pena! Ens havien ensenyat tantes coses! I nosaltres, els vàrem preparar uns balls i unes cançons perquè estassin contents, i també els fèrem unes pulseres i les els posàrem (ho hauríeu d'haver vist, tots els monitors amb la llagrimeta als ulls i la pell de gallina), i tot això per què? perquè era el millor que ens podia passar en aquest campament. Jo sempre els recordaré! Ademés una monitora va dir: per aquest fet té significat un esplai, compartir unes cançons i unes simples mans balletes, pots alegrar la vida a moltes persones.

Ah, també em va agradar molt la sorpresa de l'excursió a Port Aventura (i això que ens ho havien fet creure que anàvem a Tarragona a veure les murades! Tanta sort que el conductor es va equivocar de camí i llavors no tenia benzina per arribar a Tarragona!)

El dilluns dematí, quan arribàrem a Mallorca, després d'una tranquil·la nit de vaixell (de segons qui, perquè els monitors feren guàrdia tota la nit), estàvem rebentats, però molt contents, alguns haguéssim quedat per allà. Ara tornàrem a la rutina de cada dia, però amb un poc més de coratge de veure que els nostres esforços i la nostra dedicació, havien servit si més no, per adonar-nos-en que tots tenim dret a viure i a ser reconeguts com a tals. També, s'hi afegeix l'energia que et contagien els nins, la dels monitors, les rialles, els somriures, les emocions...

Com diu un bon amic meu i ben segur de molts d'aquest poble, Don Damià Vidal i Ollers: "això ja mai pot morir"! Moltes gràcies als monitors i pre-monitors per la vostra tasca desinteressada, la del campament i la de tots els dissabtes de l'any i totes les hores que hi dediquen i ningú les veu. Ja ho sé, que en arribar nin-

gú us va donar les gràcies (segur que molts pares es pensen que us forrau fent esplai!), però tenim ben clar que ho feis pels nins i joves del nostre poble, perquè poguem seguir aquest camí tan meravellós que vosaltres no heu fet més que començar. Gràcies mil per haver fet tot això possible, gràcies per ser qui sou!

També, desde el grup de joves volem agrair a l'Ajuntament de Lluçmajor el seu suport econòmic, al CIJ per facilitar-nos tant les coses, als pares i mares que ens ajudau (i els qui no), a en Jesús, na Gràcia, na Cati i en Xisco que aquest any no han pogut venir de campament amb nosaltres, al superior del Convent i al Pare Bernat i a tots els que ens animau a continuar i feis possible que l'esplai sigui una realitat constant al nostre poble.

Grup Joves Bona Ventura

**EL MILLOR REGAL D'AQUESTES FIRES:
APUNTA'T A L'ESPLAI!**

Enguany: CERCAM ARTISTES!

Inici de les activitats, informació i inscripcions, els dissabtes 2 i 9 d'octubre de les 10.30h a les 13.00h al col·legi Sant Bonaventura (C/Convent, 25)

(L'esplai és una associació oberta a tots els nins i nines i el jovent de Lluçmajor, no és una activitat exclusiva de l'escola on està ubicat)

Si fas a partir de segon d'infantil, a què esperes a apuntar-te?! T'esperam.

Un incendi arrasa nou embarcacions al club de s'Estanyol

El foc no va causar ferits, però sí quantiosos danys materials

Francesc Verdera
Fotos: Catalina Rubí

El Club Nàutic de s'Estanyol, en anys anteriors havia estat protagonista de titulars, informatius, per la polèmica sobre l'ampliació de les instal·lacions. Partidaris i detractors varen ser notícia dels diferents capítols d'un llarg enfrontament, però en aquest cas les instal·lacions nàutiques del Migjorn han ocupat la crònica negra de les planes dels diaris.

A la matinada de dia 17 d'agost va sonar l'alarma als pantalans del club nàutic. Un incendi de grans dimensions va destruir nou embarcacions que es trobaven atracades als seus llocs d'amarrada. El sinistre, que es va produir passades les quatre de la matinada, va sembrar l'alarma entre la nombrosa població d'estiuejants habituals durant el mes d'agost al nucli costaner de Llucmajor.

Una de les embarcacions es va incendiar i el foc es va propagar als llocs d'amarrada devora l'illa, fins que en va afectar nou, de les quals cinc varen quedar completament destruïdes i es varen enfonsar. El sinistre no va causar ferits, però sí molts de danys materials a causa de l'elevat cost de les embarcacions afectades i del complet i complex equipament amb el qual comptaven algunes, preparades per a la pesca d'altura.

Efectius de la policia local de Llucmajor, Guàrdia Civil, Bombers de Mallorca, treballaren en l'extinció fins a les set de la matinada després d'una primera intervenció que va consistir a tallar les amarrades de les embarcacions per tal d'allunyar-les dels pantalans i evitar que les flamarades arribassin a més barques atracades.

Cinc embarcacions varen quedar totalment destruïdes i quatre varen patir importants danys que obligaran que siguin destrossades. L'alarma va despertar nombrosos estiuejants, principalment als propietaris d'embarcacions, que varen acudir ràpidament a l'escenari del sinistre.



15

**¿ES USTED UNA PERSONA
EMPRENDEDORA?**

¿QUIZAS INSATISFECHA CON SU SUELDO?

¿LE GUSTARIA GANAR MÁS?

ACTIVIDAD INDEPENDIENTE

tiempo parcial o completo



666 22 62 32

Michel F. Guillaum, 2º Caballero 2004

Aina M. Llopart Suau

Aquest mes entrevistam a Michel, que s'ha presentat al Certamen de *Mister Balears 2004* quedant 2n Caballero a una gala on curiosament va cantar na Victoria Maldi. El nou *Mister Balears* és Alberto Adrover González, que participarà a la final de *Mister España* a Oropesa del Mar.

- Com va sorgir la idea de presentar-te a *Mister Balears*?

- L'any passat va ser el primer cop que m'hi presentava i vaig quedar 6è.

La idea va sorgir perquè a jo m'agrada el món de la moda i de l'espectacle.

- El procés de selecció com és?

- Primer s'envia una foto a l'agència de *Mister Balears*, l'edat màxima és de 27 anys. Llavors es fa una primera selecció i queden una trentana de candidats que participen a una desfilada prèvia al Poble Espanyol i el jurat tria els 16 candidats que participen a la final, que es va celebrar a Tito's.

- Com va ser la desfilada?

- La desfilada consta de tres pases. Amb la roba esport es tracta d'animar el nombrós públic assistent (prop de 5000 persones), de mostrar-se alegre i natural, és on es mostra més el caràcter del candidat. El segon *pase* es fa amb banyador i s'analitza sobretot el cos del model, és on es nota com s'ha cuidat la musculatura i l'alimentació. La darrera desfilada es fa amb el *traje* de vestir, allò important és fer atractiva la roba que dus posada, dur la roba amb



elegància perquè dins el món de la passarel·la allò interessa és donar a

conèixer el disseny del vestit i no el

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

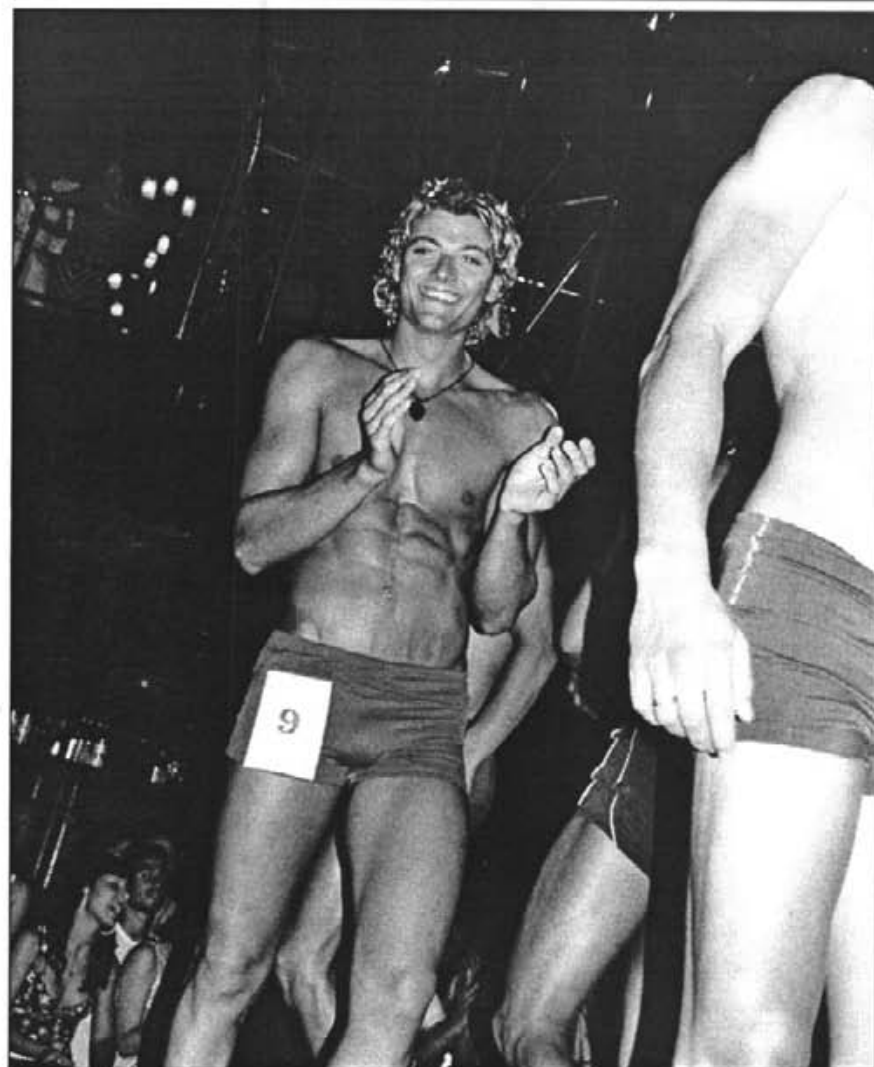
**OBRADOR
GARCÍAS**

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)



Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17



model.

- Participar a Mr. Balears t'obre portes?

Sobretot al guanyador perquè es prepara per a la final i coneix els càstings de moda i publicitat de la capital. A Madrid i Barcelona és allà on hi ha

més ofertes per als models. Però desfil·lar davant 5000 persones és interessant, t'ho passes bé i sempre aprens coses. Al Certamen hi van empresaris de moda i agents de publicitat de Mallorca.

- A quines altres desfilades parti-

cipes?

- Bé, les més destacades són les de roba de pell de Munper a Inca i la Fira Nupcial que es fa a Palma, a Ifebal.

- Com veus el món de la publicitat?

- A Mallorca hi ha Palma Pictures amb els quals he fet d'extra a alguns anuncis i també vaig participar a un anunci de la BBC. Es tracta de tocar portes i de dur sort.

- Com et prepares per ser model?

- Vaig al gimnàs tot l'any, fent aeròbic, tai boxing, peses...vaig alternant un poc de tot perquè t'has de divertir. També les directores de les agències de models et van aconsellant i corregint a mesura que agafes experiència.

- La gent et veu com una persona superficial o no?

- Hi ha gent que se'n riu un poc perquè troben que faig un doi. Però tenc el suport dels amics i de la família. Ser *Mister* no vol dir ser el més guapo de Balears, pel carrer veus molta gent guapa que es podria presentar però t'ha d'agradar aquest món.

- Quines perspectives de futurs tens?

- Bé, tornar-me a presentar l'any que ve i intentar guanyar. Continuar agafant experiència i anar a Madrid i Barcelona perquè allà hi ha més oferta. El món de la moda té pocs anys de durada en canvi la publicitat dura molt més temps. Les agències de publicitat fan més feina amb homes que passen la trentena que amb joves que tenen cara d'al.lot. Tot i així no es pot fer un pla per tota la vida, no és una feina estable, però ara tenc 21 anys i tenc ganes de provar sort.

- Animaries els joves a participar al Certamen de Mister Balears?

- Això t'ha d'agradar, hi ha gent que s'hi presenta un cop i ho deixen decebuts. Però jo anim la gent a participar, al certamen comparteixes experiències amb gent jove que li agrada el mateix. Per una banda hi ha rivalitat però també hi he fet bons amics, fan sopars i si fas el que t'agrada t'ho passes bé. Si vols ser la imatge de Balears t'has de fer amb la gent, és una tasca de relacions públiques, has de saber parlar amb els mitjans de comunicació i has d'aportar simpatia i bon ambient.

- Moltes gràcies i bona sort!

EURO - IDIOMAS

Llucmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*



Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Llucmajor • Tel. 66 11 33

S'Estanyol

Guillem Oliver

Enguany Sant Bernat, dia 20 d'agost, no ho ha apagat i encara ara continuen les calors i les basques. Pareix queenguany l'estiu s'allarga fins que, com altres vegades ha passat, comencin a caure les primeres pluges i Déu faci que caiguen un poc repartides en el temps i no caigui tota l'aigua de cop.

Els ambients tranquils, les persones tranquil·les. Anam a nedar, anam a prendre el sol, a pescar si ha fet bon temps a passejar l'horabaixa, cercant la fresca. S'Estanyol és encara un lloc còmode perquè la gent pot vestir amb comoditat, calçons curts i espadnyes, i viure amb comoditat perquè no s'ha de preocupar de cobrir les apariències, em refresc els ambients on jo visc i freqüent habitualment. Ens ho hem passat molt bé perquè la vida a S'Estanyol aquest estiu no ha tengut grans altibaixos, sols un denou important ens ha assustat i ens ha tret del llit, ha estat el foc ocorregut al moll del Club Nàutic i que ha cremat vuit barques de considerable envergadura, però d'això ja ens em feim ressò en altres pàgines d'aquesta revista.

Festes de Sant Jaume

Ben engalanat i enllumenat el nostre llogaret ha gaudit d'uns dies de bauxa, revetla a la plaça, concert de Banda de Música i per acabar uns focs bastant entretinguts. A Son Bieló també feren les seves festes, millor dit, inacabaren ja que durant la revetla una persona no se va trobar bé i morí d'infart el temps que ballava, era en Sebastià, c.p.d. Aquesta mort entrístí la gent d'aquesta zona on era molt conegut perquè hi havia passat molt d'estius amb la seva família, per a ells el nostre condol.

Sopar a la fresca

L'associació de veïns de Son Rey-nés, com cada any, va celebrar el seu sopar, aportant cada un dels comensals part del menjar que comparteix amb altres en fraternal companyia. L'Associació vol celebrar d'aquesta manera que ha passat un altre any sense que s'hagi produït l'ampliació del moll del Club.

Encara que no sabem si s'arribarà a

produir perquè des d'el Club, mitjançant un gros cartellens continuen amenaçant "Ampliació del Puerto - Venta de amarres" Ningú no sap fins quan perquè si no tenen permís per construir-lo i els informes són desfavorables no pareix que hi hagi motiu per continuar amb aquestes pretensions.

Concurs de truc

El Bar Ca Na Marola va organitzar una trobada de truquers parroquians habituals, joves, vells, però tots uns apassionats del truc. Va ser molt entretingut i divertit. Els Guanyadors foren en Salvador Boscana i na Petra Miralles, enhorabona!. Per celebrar aquesta final les madones del Bar, Miquela Malta i la

seva filla na Xisca, organitzaren un sopar amb els truquers més els altres parroquians, ens hi reunirem unes dues-centes persones, el sopar va ser molt bo i ens ho passarem molt bé. Gràcies Miquela i Xisca.

Noves Construccions

Ens arriben notícies que s'ha d'urbanitzar un terreny dins Son Fideu, just darrera l'aljub que hi ha a la carretera just a l'entrada de S'Estanyol. La mateixa informació ens diu que seran unes vuitanta cases. Pot ser, com sempre, que això que alguns anomenen progrés i riquesa ens resti tranquil·litat i comoditat.

Capocorb AC

MÚSICA TRADICIONAL



Escola Jaume III (Llucmajor)
Grups
Infants: a partir de 7 anys
Adults: (grups reduïts)
Informació: dimarts a les 17.30 h
a les Escoles Jaume III
(Llucmajor) o al tel. 971 662737
(Tomeu Gomila) o al 971 121052
(Pere Mayol)

BALL DE BOT/BALL DE PAGÈS

(Bolero, jota, fandango mallorquí i menorquí, jotes i mateixes de llevant, jotes de Muro, balls a sa plaça)

Escola Jaume III (Llucmajor):
Cursos: Iniciació (gratuït DEFESTA) fins a avançat
Durada: d'octubre 2004 a maig -juny 2005
Horari: els dimarts i dijous a partir de les 17.30 h
Inscripcions: Al començament de les classes. El 28/09/04 iniciarem la inscripció, organitzarem els grups i començarem a ballar.
Inici de les classes: 28/09/04
Informació: A l'escola o al Tel. 971 662737
Randa (Plaça de l'Església)
1r adults: dissabte 10 h
Avançat adults: 11 h



Informació al començament de les classes o al tel. 971 662737
(Tomeu i Pilar)

Si t'agrada la nostra música i els nostres balls atraca-t'hi, informa't i segur que amb nosaltres t'ho passaràs d'allò més bé.
ANIMAT



Organitza: Escola de ball de l'ls CAPOCORB i Xeremiers de sa Marina



Quaderns de Fum Major

Converses d'estiu

Miquel Cardell

El dissabte de Santa Cànida, aquell grup d'amics tenia assenyalada la cita a una taula de Cas Burrico. Era el moment de retrobar-se en l'aire de la festa al cor d'un estiu que, entre les diverses opcions de la diàspora vacacional i els deures de la feina i la família, marcava una mena de parèntesi en les tertúlies i les trobades de la resta de l'any. Hora de posar-se al dia de les petites i grans notícies, de lliurar-se al vell deport del debat, la tertúlia i la rialla, de contar i escoltar les històries que donen textura al dibuix de l'anar vivint. I així com Miquel Mesquida anava contant aquella, la segona pomada la mà, el fum d'una cigarreta, Rafel Riutort va saber que aquelles festes difícilment en sentiria una de millor:

- No em demaneu per quin estrany motiu, perquè jo no ho he arribat a entendre mai; però als meus pares els agrada anar a tomar ametlles. Quan arriba l'estiu preparen els ormejos, les canyes, les veles, la botella d'aigua al congelador i els primers dos o tres dies de cada setmana s'aixequen a sortida de sol, parteixen cap a Son Tal i van a la seva com dues maquetes fins que el sol estreny. I així fins el dijous, que se'n van a S'Arenal fins que el di lluns que ve s'hi tornen a posar.

La qüestió és que enguany, quan mon pare va anar a la peladora d'ametlles

a acordar la feina, la va trobar tancada i amb un cartell que anunciava la pròxima construcció de pisos.

- No em diràs que no és com una imatge crua del Lluçmajor d'avui, aquesta història, que no dibuixa amb precisió els canvis que la nostra societat ha patit en poques dècades, els anys de la nostra vida.

- I més perquè el meu padrí, que era ferrer, va inventar i patentar un model de peladora i en bona mesura s'hi va guanyar la vida, fent-ne, mentre va treballar.

- Efectivament, aquella agricultura i aquella indústria que varen caracteritzar la vila fins no fa tant han deixat pas a l'especulació i la construcció com alternativa gairebé única...

- Que és com que dir que tota una manera de viure, que nosaltres, que ja hem passat els quaranta, encara hem pogut conèixer, s'acaba per deixar pas a una altra, que segurament és millor en molts de sentits, però jo no diria que en tots, ni que haguem optat pel millor camí de canvi entre els possibles...

* * *

Na Margalida Gomila i Na Carme Sansó, que havien escoltat en silenci, s'afegiren a la conversa amb veus que mostraven indignació:

- I encara no hem vist res, espera que arribi l'autopista i veuràs com el ritme urbanístic de la vila donarà gas a tota. Amb el que cos-

ten els pisos a Palma, ja veuràs com només que aquí siguin una mica menys cars i amb allò de "a quinze minuts de Palma per la nova autopista", si en farà de fum la cosa. I els qui comanden la vila tan contents.

- Entre el nul sentit que tenen de la responsabilitat pública de l'urbanisme o de les mesures que es poden prendre, que són necessàries per fer habitable un poble, en cinc anys, deu com a molt, Lluçmajor pareixerà Inca o Manacor, un empelt de Son Gotleu.

- No em parreu de l'autopista dels dallons (N'An-

gel Gual torna cada any de Barcelona per Santa Cànida, anc que només fossin dos o tres dies si l'estiu de la seva professió liberal no li dona per més vacances). Quan he vist l'animalada que fan, de quines proporcions és el desastre he quedat aborronat, que ho arriben a ser, que ho arribem a ser els mallorquins, d'animals. Pareix una pel·lícula de ciència ficció, territori Mad Max...

Na Carme Sansó: -Demana-ho al meu home, tant com havien dit que respectarien els elements patrimonials, idò un vespre devers

GIMNÀS A PUNT

C/. GRUP ESCOLAR, 68 - LLUCMAJOR - TEL.: 971 12 10 81

Activitats per a tota la família

- TAEKWONDO
- FITNESS
- AEROBIC
- BODY-PUMP
- BODY-COMBAT
- BODY-BALANCE
- BODY-STEP
- SOLARIUM
- SAUNA
- MASSATGES

Les més modernes màquines i el millor equip humà al teu servei

ATENCIÓ
JULIOL, AGOST I SETEMBRE
PREUS ESPECIALS

les vuit tornava a S'Arenal i encara va veure dues barraques d'allò més guapo, que pareixia que les respectarien, però el sen demà dematí a les vuit ja no hi eren. Aquests poca-vergonyes les tomaren de nit, per dissimular. I qui obra correctament no necessita emparar-se en la fosca...

- Bé, si enlloc d'unes putes barraques d'aquestes que agraden als de la cultura i que ells mateixos retransmeten a la publicitat turística hagués estat una possessió d'un dels seus, pots saber cert que haurien mirat de fer voltar un poc l'asfaltada...

- Per no parlar de les maniobres d'especulació que ja han començat a tot el coster que puja des de S'Arenal i Son Verí i que la nova autopista comunicarà millor, mirau on pinten ro-

tondes: els urbanitzadors han començat a fer als propietaris unes ofertes que posen la pell de gallina, i si es resisteixen a vendre puguen i puguen l'oferta...

- No sé on ens haurem d'amagar d'aquí a uns anys -Bé, en tot cas, els hagin aconseguit com sigui, els vots de molts els tenen...

- Sí, com els comerciants de la vila, que no se n'han temut fins ara que amb la variant aquesta la gent no s'aturarà al poble, anau-ho a demanar a Vilafranca.

-Idò ara anirem a Alcampo, que estarà a quinze minuts d'autopista, i que els bombin, hi haguessin pensat quan era hora

* * *

La gent que passa i s'atura a saludar, el comen-

taris sobre si la filla d'aquell conegut s'ha posat feta una top model, o mirau els vestits que és capaç de posar-se la gent dispersen les converses com el vent que empeny papers i bosses de plàstic pels cantons de la vila.

El Duo Dinámico col·lapsa plaça, dos senyors septuagenaris cantant quinze años tiene mi amor, cançons d'aquestes que, amb tot, estan gairebé més enllà del bé i el mal, com si l'amor aquell ja no en tengués seixanta bons, com si calgués recordar que quan cantaven allò per primera vegada eren dos joves i no hi havia perill de perversió de menors.

Plaça col·lapsada perquè, com si no hagués existit de sempre el costum d'anar passejant enrevoltant el seu perfil de rebosillo,

enguany un parell de bars han tret taules enmig del carrer i han tallat la voltadora: -També, diu algú, és un emblema: d'unes festes fetes per passejar i conversar, com si diguéssim a la mesura d'uns ciutadans considerats persones, ara el que importa és el consum i l'escenari, ja som, més que protagonistes actius de la festa, consumidors i espectadors...gairebé telespectadors que hem d'esperar veure reproduïdes a l'escenari de les festes les mateixes coses que ens venen per la televisió...

* * *

Amb aquestes s'incorpora a la tertúlia en Manel Boscana, l'home de na Carme Sansó. És un d'aquells joves llucmajorers que, fa una vintena d'anys varen

Muévete con Renault



Tres pilares muy importantes para que tu vida no se pare:

- Vehículo de Sustitución.
- Menú Amarillo sin cita previa.
- Servicio de Asistencia 24 horas.

Y muchos más servicios a tu disposición:

- Exposición: Vehículos Nuevos y Vehículos Ocasión.
- Servicio Post-Venta: con mecánica, electricidad y carrocería.
- Vehículos de demostración.
- Boutique Renault.

SERVICIOS RENAULT. Nos movemos para que no pares.



RENAULT

Agencia RENAULT
BARTOMEU JAUME NADAL, s.a.

Ronda Migjorn, 123 - Tel.: 971 66 01 40 / 971 66 01 41 - LLUCMAJOR

decidir fer-se geganters, pot ser empesos pels aires participatius d'aquells anys, quan la cosa anava tan magra que l'ajuntament havia de llogar temporers que venien a cercar un jornal a les ametlles per dur els gegants:

- És segur que ho sentireu contar, perquè hi ha un grapat de geganters dels primers que van ben empenyats. Més d'un indici tenim que sembla que el partit popular, amb el regidor de cultura com a sergent, intenta un desembarcament dins els geganters, una mena d'usurpació. Si fins i tot es va parlar de, en bon dissabte de Santa Cànida, dur els gegants a una trobada a S' Arenal enlloc de deixar-los fer el seu passeig ritual per la vila.

-Bé, tampoc no seria el primer cas, d'aquest comportament totalitari del PP, que sembla que es somia partit únic i es va apropiant de festes populars, com si aquestes no haguessin existit durant segles sense que ells hi posassin mà..

-Per no parlar de l'empenyadura que significa, i la pudor que fa, que resulti que hi ha geganters que cobren i altres que no. És a dir, que l'ajuntament en paga uns i els altres no.

-Que no passava una cosa així amb els artesans de la mostra de les fires, també?

* * *

Els temes van i vénen a la taulada dels amics, basta un detall de la revetlla, un vestit cridaner per desviar la conversa cap a un tema nou, si quina Santa Cànida més fresqueta que tenim, comparat amb l'any passat, si vos heu fixat que, els joves, usen uns looks molts més agressius, jo diria que sexualment agressius que

els nostre temps? -Bé, el consum té les seves exigències, i la moda que ara s'usa és en part una còpia de la que fa trenta anys usaven els que anomenàvem horteres...

En un d'aquests giravolts del guió, Rafel Riutord parla amb Margalida Gomila, membre de fa anys de la Banda de Música.

- Sempre he pensat que, en dies de festa popular, hauria d'existir una mena de secció de la banda, no sé si dir-ne folk o històrica, una vintena de músics que recobrassen els repertoris antics, els programes dels anys trenta o cinquanta...

- Tu vine al concert de demà i llavors en tornarem a parlar...

(Ella sabia que el grup d'amics era parroquià fidel, i que el grup descobriria poques hores després el nou director de la banda, un jove de currículum admirable amb totes les traces d'encetar un nou període en la llarga història de la banda: Vicente Castellano l'ha dirigit durant un llarg període, que va significar treure-la de la crisi dels anys seixanta, donar cos a l'escola per molt que després haguessin hagut de recordar que a la vila de dos en dos no feim fila, incapaços d'unificar les dues escoles i treballar per una extensió del conservatori-, i en resum fer-ne una banda de finals de segle XX.

Ara, aquell primer concert de Santa Cànida mostraria ja símptomes prometedors de l'estil del jove director: comença a sonar duna altra manera, com amb un altre empastat, i, a l'hora d'envestir músiques d'arrel moderna, d'origen diguem americà, sembla començar a superar de vèries les dificultats que els darrers anys tenia amb això que es solo anomenar

swing, tan mal d'explicar i tan important. Per no parlar del gest torero, tot un homenatge als músics, de no dirigir la marxa emblemàtica de la formació, restar immòbil, com que dir no em necessiten per tocar-la, o el bot amb crit roquer d'aquell rthm & blues dels Blues Brothers. Va fer una més que bona impressió al públic.)

* * *

- Jo en tenc una de bona d'història, gairebé de suspense - en Gustau Riutord ha arribat tard- Resulta que, a darrera casa nostra hi tenen el trast els vells oncles Pep i Margalida, i jo en tenc clau. Un dia, fa poc, es presenta a casa nostra una parella de municipals, que uns veïnats havien denunciat que del trast sortia una pudor forta, i com que a casa dels oncles estava tancat, a veure si podia obrir el trast, que no hi hagués hagut un denou. Ja els vaig dir que si un dels dos hagués arribat deu minuts tard del trast l'altre hauria alçat mig poble, que segurament eren a S'Arenal, però vaja, potser s'havia mort una gallina o el que fos.

Tot d'una ja ho vaig conèixer, que aquella pudor no era de mort, si és que avui en dia ja ni coneixem la pudor de la mort, i vos asseguro que basta sentir-la una vegada, que no hi ha qui l'oblidi. Bé, aviat vàrem comprovar que al trast no hi havia res rar, i, ensumant, ensumant, que la pudorada, que era realment fèrrea, sortia d'un contenidor de fems que hi ha allà davant. Els municipals en varen prendre nota, però va passar gairebé una setmana sense que ningú no el retiràs, amb la pudorada.

- I això que a la vila tenim un inspector de contenidors.

- Bé, devia estar de va-

cances...

* * *

Arribat a aquest punt, el comptador de l'ordinador indica a l'autor que l'espai s'acaba. I l'autor vol explicar que aquest conte de romanços llucmajorers es basa en històries i converses reals, per molt que els detalls personals hagin quedat voluntàriament deformats.

Serveixi tot plegat com a homenatge als amics i al vell, noble i civil costum de la tertúlia.

Ara ja som a Setembre, ha desaparegut com per art d'encantament el "parc infantil" nou de trinca que fa una mesada s'havia instal·lat al Parc Rufino Carpena i, a la dematinada d'un dissabte, ens ha despertat la pudor de goma cremada d'una ferralleria o cosa semblant situada als afores de la vila, no sé si amb permís o no.

Ara la tertúlia podria situar-se al nou sopar de Carrer que han organitzat els veïnats del carrer de Santa Cànida, sopar a la fresca que ho ha estat poc, perquè el mes del retorn ha començat amb dies de basca feixuga i aclaparadora. Segur que parlarien del licor fet del seu pare que treu la veïnada txeca, que en poc temps ha après un català que el seu accent fa com a una mica més musical, o de l'Arxiu Històric del Consell de Mallorca, emmagatzemat ara a Son Noguera, mentre fan o no fan obres a les mig enrunades dependències que ocupava, o del pregó de fires, que, diuen, anirà a càrrec d'un il·lustre dialectòleg campaner, qui ens descobrirà un d'aquests llucmajorers d'altres temps, que donen a la nostra petita història un punt de sabor novel·lesc...

Caminar, voravies i cotxes

Miquel Monserrat i Ferrer

Vos convido amics meus, lectors d'aquesta revista i a tots els romànics i nostàlgics que encara creis que anar a passejar és un san costum, instructiu i edificant, a anar a voltar durant un mes per tots els carrers del nostre poble, Lluçmajor, i després ja em fareu saber si tot el que aquí us contaré és veritat o és mentida o simplement passa de ver.

Com tots sabeu, passejar, a més de contribuir a eliminar toxines i millorar la circulació ha estat des de sempre una activitat que ens permet a moltes de parelles, als amics o als coneguts a fer un poc de teràpia de les coses nostrades, a xafardejar un poc dels altres i en definitiva a desconectar de les cada vegada més agitada vides que portam. Doncs bé, a tots aquells que encara pensau així prepareu-vos perquè les coses han

canviat molt:

La primera sorpresa la vos en dureu quan voldreu anar un vora l'altre, això ja és gairebé impossible, les voravies, popularment anomenades "ceres" han esdevingut força estretes, jo diria maliciosament, que estretíssimes. Podríem afirmar que una persona tota sola, si va alerta, amb peus de plom i tira-tira, se'n pot sortir. Contràriament si és una persona major, cal extremar les precaucions ja que corre el perill de no poder passar o de trevalar. Essent molt negatius, podríem dir, maliciosament, que a Lluçmajor no hi ha quasi cap voravia igual o si voleu ser positius i fidels a la idea tan estesa del Lluçmajor va sempre tot molt bé, podríem dir que n'hi ha de molts de tipus i modalitats.

El ventall de voravies existent vos permetrà trobar-ne d'empedrades, en-

rajolades, estriades, de rastell alt, de rastell baix, de tortes, amb molt de rost, amb poc rost, adaptades a les portasses, de terra, encimentades, desclosades, o simplement, i aquestes són les millors, no hi són o han desaparegut sota una substanciosa capa d'asfalt. Com podeu imaginar, trobar un calçat apropiat per caminar per tan divers i variat trespol, pot resultar bastant complicat, de totes maneres una cosa és segura: abandonau la idea de portar gens de tacó i sobretot fermau-vos ben fort les espadnyes.

No dic res del que suposarà fer el passeig, si a la parella s'hi afegeix el nin o la nina amb un cotxet, aquí com tots els que teniu els nins petits sabeu, només pares i mares molt ben experimentats i entrenats són capaços de portar la criatura a bon port. Sincerament, els padrins i padrines, orgullosos dels seus netets i netetes, mi-

 **EROSKI** / center **SYP**

LA VOSTRA BOTIGA DE CADA DIA

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tel. 971 66 90 99 (Lluçmajor)

llor desistesquin i esperin que les voravies cresquin, s'eixamplin o tal vegada esperau que el nostre bon ajuntament amb el seu peculiar i sempre encertat criteri, ens en llogui alguna de ben barateta..

Amb el cotxet, els infants coneixeran per primera vegada en les seves vides el que és un ralli. És de veure, com els sofrits progenitors de les criatures empenyen els cotxets per damunt les "ceres", pujant i davallant cada vegada que s'adonen que no podem passar, suant un dia i un altre també, fins que arriba un moment en que comprenen que l'única manera de circular és anar pel mig del carrer, amb la qual cosa passaran del problema de les voravies al problema, **TERROR!!**, dels cotxes.

A partir d'aquest moment tot val, però és convenient que el portador del cotxet tenguí ben present que quan un cotxe ve de front és convenient arraconar-se, ja que el més probable és que el cotxe lluny de tenir consideració, acceleri amb fruïció i si per qualche motiu es veu obligat a deturar-se les capades, males cares i qualche insult és el preu que hauran de pagar per haver estat capaços d'envair el territori exclusiu de les forces motoritzades. Normalment la cosa funciona de la següent manera: el pare o la mare que porta el cotxet, tal com si jugàs al joc de l'oca, observa atentament quan no ve cap cotxe per anar ràpidament d'entre dos cotxes a d'entre dos cotxes i aturada obligada cada vegada que s'aproxima un nou vehicle. Quan aquest ha passat és el moment de tornar treure el nas i invertir de bellnou com coets cap endavant per guanyar metres i metres abans que en torni passar un altre. I creu-me, que darrerament en solen venir un futimer de cotxes, de tal manera, que amb el passeig per tranquil·litzar-nos, sortim durs si arribem sencers a casa nostra.

Els conductors dels cotxes han esdevingut, com podeu veure, els principals perills per als pobres passejadors. Això resulta estrany, ja que ambdós formen part de la mateixa espècie, i és més, tant els uns com els altres poden transformar-se en qualsevol moment de conductor a passejador o de passejador a conductor,

però el cert és que el seu comportament varia en funció del paper que juga en cada moment. Una de les coses que més crida l'atenció dels conductors és el seu comportament i les reaccions que solen tenir quan es troben al volant del cotxe per dins el poble. Generalment quan veuen una persona amb dificultats, que es batega o intenta creuar d'una voravia a una altra, lluny de facilitar la tasca el que solen fer és tenir una reacció primària i instintiva que popularment anomenem: donar gas!!, molt de gas!!, cal dur a terme una mena de selecció natural i eliminar competidors de l'ecosistema urbà. Bé! perdona si aquí he emprat un símil ecològic, ja sé que avui per avui, en uns moments en què Lluçmajor es troba sota la febre constructiva d'autopistes, edificis, projectes de remodelacions per a s'Arenal, etc., tota paraula relacionada amb l'ecologia pot resultar molt perillosa per a la salut mental del nostre poble, per tant procuraré no tornar caure en aquests tipus de comentaris.

Podríem dir, que la moda dels carrers i les voravies estretes, no ha anat acompanyada per la moda dels cotxets petits i estrets, és més passa tot el contrari, el que resulta més es comprar-se un cotxe gros, com més gros millor, sobretot destaquen els grans models de quatre per quatre que totes les persones de potadeta que es precin desitgen tenir. Són aquests uns models indicadíssims per espantar els vianants, imposen respecte i sobretot obliguen a amagar-se a tots els cotxes més petits, per allò de no dur-se'n una resquitllada. Són els més indicats també per enfilarse damunt les voravies, sobretot en els carrers de doble direcció com el de Bisbe Taixaquet, que tothom troba que hauria de ser d'una sola o cap direcció i que ningú no s'atreveix a canviar, i això que tenim un govern fort!!, molt fort!!, de majoria absoluta "más" DOS. Quan es produeix un d'aquests enfilaments, molt alerta tots aquells que compliu estoicament anant per damunt la cera, el més probable és que us vegeu obligats a amagar-vos sota un portal o el que encara és més segur entrareu a fer una visita precipitada i improvisada a cal veïnat o la veïnada més pròxima.

I què me'n direu de quan plou, en lloc d'anar més poc a poc i amb més seny, els cotxes gaudeixen de pitjar l'accelerador. Disfruten o fan veure com si res esquitxant els vianants i sobretot esquitxant les portes de les cases fins al punt que ens hem vist obligats a protegir-les amb unes portetes plegadisses i impermeabilitzades..

No podem oblidar-nos tampoc dels brusquers, aquells que porten motors trucats i que en hores intempestives fan sentir la seva presència volent demostrar una casta de ser mascles que la mare natura sàvia els ha negat. Aquests individus són molt perillosos, acceleren i circulen a tota velocitat per dins el poble. No fan ni stops ni cedeixen mai el pas. Ignoren que els pot sortir un nin, un vellet o un despistat. Sempre són els mateixos, cada dia fan els mateixos itineraris, les mateixes envestides, les mateixes garrapades, i les mateixes fantasmades, però lamentablement són molt poques les vegades que els nostres municipals els aglapeixen, saben molt bé que "el Matadero" no és el lloc indicat per fer les seves correugudes i malifetes.

Si vos entreteniu anant pels afores del poble, devers les rondes, observareu com per allà les voravies són amples i com aprofitant aquesta amplitud algú els ha reconvertides en aparcaments, no en faltaria més! que els cotxes haguessin de cedir privilegis als vianants. Aquesta zona ha esdevingut també, prop de la benzinera, com el lloc preferit per estacionar-hi camions grossos tal qual com si fos un moll ple de vaixells. És ben cert que els carrers són de tots però també és molt cert que abans els propietaris dels camions procuraven disposar d'alguna nau o gran portassa on feien romandre tan valuosos vehicles.

A! me n'oblidava. Vaig pel carrer amb el nin, es dirigeix a mi i afirma:

- Pare, un pas de zebra!, podem passar, la mestra ens ho ha dit.

L'interrompo immediatament:

- Sí, fill meu, tens raó, però millor deixar passar el cotxe i després pasarem nosaltres.

La mar, quan més té més brama

Redacció.-

Ara, amb el cas Pedro J. Ramírez-Matas referent a la piscina de la Costa dels Pins, s'ha airejat la prohibició indeguda de pas per uns terrenys de domini públic, com és ara la zona marítima terrestre i/o la zona de vigilància de pas. Per això creim adient comentar el que ha esdevingut amb la zona de pas de davant el xalet de Son Grauet.

Fa uns quants anys l'emblemàtica edificació es va vendre i acte seguit fou sotmesa a una restauració més o menys encertada, però el terrat amb balustrada va ser substituït per un mirador envidriat amb teulada, cosa que augmentà l'alçada de l'edifici i li canvià l'antiga rusticitat i elegància. Fins aquí, suposadament, tot bé. Cadascú a casa seva ho fa com millor



Les pedreres, pescadors i l'escala que pujava cap a Son Grauet (foto Nofre Llinàs)



Son Grauet, abans de la reforma i dels penya-segats pels quals s'ha tancat el pas



Les pedreres sense pescadors ni escala



Una gran roca impedeix arribar al mirador de Son Grauet

li sembla, si les lleis urbanístiques i, en aquest cas, les de Costes, ho permeten.

El que és estrany és que a la zona de pas de la part del "Rentador de sa Senyora", on hi havia una escala de la qual, abans de les obres, es conservaven els escalons tallats a la roca pels trencadors que treien el marès d'aquell indret, ara hagin desaparegut.

Han estat tapats per cantons de marès encimentats, de tal manera que s'ha aconseguit un mimetisme amb la pedra de l'entorn, que a més de l'estètica, dificulta, si un no coneix el lloc, la localització de l'antic pas.

A la part del Club nàutic, a l'esclatxa que permetia el

pas des de la costa rocosa baixa del Caló de Sant Antoni fins al penya-segat de Son Grauet, hi ha aparegut una gran roca de color de call vermell —color propi de la terra de certes zones de la marina llucmajorera— la qual, és ben segur, que no ha estat transportada per la mar. Aquesta basta forma d'aturar el pas ha produït una taca al paisatge, ofensiva per a la vista, perquè desdii amb la feina acurada que es va realitzar a l'escala, "feina" que no sembla manada per la mateixa persona.

El que s'ha fet en aquesta zona de pas —impedint-hi el domini públic— sembla que no és la correcta. El que no sabem és si en Jaume Matas també la va "llogar" quan era Ministre de Mediambient.

Venres, 13 de agost de 2004

TRES TURISTAS ALEMANES GOLPEARON A UNAS PROSTITUTAS Y TRES FRANCESES ATACARON A UNOS POLICÍAS

Ocho personas heridas en dos peleas durante la madrugada en s'Arenal

Una de las mujeres que fueron agredidas permanecía ayer hospitalizada en Son Dureta con una grave lesión en un ojo



"Cuando llega la noche esta zona se convierte en una ciudad sin ley"

Peleas en s'Arenal

⊖ Dos grandes peleas en s'Arenal en una sola noche no es la mejor imagen para un destino que busca el turismo familiar. Si analizamos los hechos con la noticia del aumento de ocupación de los hoteles cabe preguntarse con qué clientela se han llenado

Un grupo de prostitutas africanas, en una foto de archivo, en una calle de s'Arenal. Foto: R. Rueda

Jordi Granados.-

Darrerament i de cada vegada més, es publiquen notícies als distints diaris de la nostra Comunitat, referents a bregues, disturbis, prostitució, robatoris i altres "finors" que tenen lloc a s'Arenal. Com a mostra aquests retalls de diari de dia 13 d'aquest passat mes d'agost.

Les notícies que s'hi publiquen són les que "donen gust" als periodistes de mitjans sensacionalistes dels països emissors de turisme cap a les nostres illes i en especial a Mallorca, com el Bild, Sun o d'altres. Periodistes que agraeixen aquestes notícies, sobretot en època estival, en què normalment es troben mancats de "material".

No vull dir amb això que no s'hagi d'escriure sobre el que passa, del que em queix és que s'escriu erròniament sobre ON ÉS QUE PASSA AIXÒ, perjudicant en gran mesura una zona de Mallorca, s'Arenal de Lluçmajor, sense que els que l'haurien de defensar no en facin cap es-

ment ni es preocupin, almenys de desmentir aquestes falses notícies en els mateixos mitjans on es publiquen.

Darrerament, i en vista que aquests fets proliferaven, m'he entretingut a llegir-los detingudament. No n'hi ha CAP NI UN que hagi tengut lloc al nostre Arenal, el qual tenc entès que comença i acaba, és a dir, limita amb el municipi de Palma, en el Torrent dels Jueus.

Tots aquests successos tan desagradables (com aquests exposats aquí) tenen lloc entre els balnearis 5 al 7 o 8. Tothom sap que aquesta zona és la dels grans complexos d'ATRACCIÓ TURÍSTICA, com la Bierstrasse, la Schinkenstrasse, el Megapark, la zona de descoteques i locals d'alternar, topless i altres llocs semblants. De vegades també s'esdevenen prop de la zona de Ca'n Pastilla. Però sempre diuen S'ARENAL. Senyors, més serietat, i anomenau les coses pel seu nom. Successos a la zona de la Platja de Palma, Ballerman 6, Les Meravelles, etc, etc. Però dei-

xau tranquil el nostre Arenal de Lluçmajor. Aquí no necessitam aquest tipus de "publicitat gratuïta" que l'únic que fa és danyar més la mala imatge que hem tengut als mercats estrangers, sobretot alemany i anglès. Quantes vegades hem sentit allò de "Arenal nie wieder" i coses semblants!

Sé que la meua veu no té cap força i segurament no serà tenguda en compte, però a mi em fa mal que ens atribueixin fets que no són certs i que l'únic que produeixen és malestar i mal nom. Visc aquí des de fa més de quaranta anys, d'altres en fa molts més, i molts han nascut aquí. La meua família i jo hem conegut un altre Arenal (que per desgràcia no tornarà) però el que no podem ni hem de permetre o acceptar és que encara ens facin semblar pitjor del que és. Algú hauria de moure fitxa, tot és qüestió de voluntat política i que cada municipi es responsabilitzi del que és seu...



Cartes

Falta un contenidor (Continuació)

A propòsit de la carta apareguda en aquesta revista el mes passat, m'agradaria poder exposar una mica més sobre el tema ja que, sense cercar-lo m'hi vaig ensopegar.

Resumit i traduït de EL MUNDO-EL DIA DE BALEARES de dia 21 de maig de 2001, per Javier Gómez de Liaño:

"Em demanen que escrigui sobre la injúria. Horaci l'odiava i 20 segle més tard, Benavente deia que és la venjança dels covards. Cada vegada que rep un vituperi, a més d'entristir-me, em sembla un mal terrible pel mal que fa. Els homes som el que som i valem el que valem en virtut de la paraula. La injúria i la seva germana, la calúmnia, deuen ser filles del rancor... tota una família de tarats i a més, amb amigues com l'enveja.

Calúmnia, que sempre queda alguna cosa, és frase que dóna a entendre que sempre roman alguna cosa de la falsedat divulgada. La cosa no és nova, ja Ciceró deia que "res no corre tant com la calúmnia, res no es llança amb més facilitat, s'agafa més ràpidament i es difon tan amplament..."

NIKITHO-NIPHONGU



FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.

Instal·ladora Autoritzada núm. 375

**Instal·lacions sanitàries - Calefacció
Piscines - Aire condicionat**

*Amb calefacció i aigua
calenta sanitària*

*Si teniu qualche problema
cridau-nos.*

Estam al vostre servei

C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 659/17 05 70
Lluçmajor

majorset
perruqueriaunisex

antònia isern

c/ major, 7 07620 Lluçmajor
tel. 971 661 359



- Tot en foc
- Venda de xemeneies, estufes, forns de ferro, "barbacoas"
- Li resollem els problemes de fum o de manca de calor





Xerrades de cafè

Notícies de primera plana

- Quines novetats hi ha per Lluçmajor?

- Moltes, perquè en pocs dies en succeïren de grosses.

- Ja sé per on me vén, pels incendis i per la mort d'aquella nina per les mossegades d'uns cans.

- Sí, han estat notícies de primera plana als diaris.

- És que les bones no surten quasi mai a la premsa.

- Com que n'hi ha tan poques de bones...

- Aquesta dels cans i les nines fa fredor, perquè si un pensa el que representa la vida d'un infant, i amb dues o tres mossegades el se'n duen per sempre, hi ha per

perdre les il·lusions de tenir-ne més.

- Supòs que mataran els cans.

- Pareix que sí, però tantes coses passen avui dia que a lo millor o pitjor, és que quedin a la canera fins que es morin.

- Sí, perquè si ho fan amb les persones que han comès algun crim, tal vegada no ho poden fer amb els cans perillosos.

- La família que els tenia a lloure supòs que no els considerava perillosos.

- De totes maneres, aquest tipus d'animals no haurien d'estar amb gent que els té sense fermar, només com a guardians de cases si els tenen a fora-vila.

- En quant als incendis, no es comprèn com poden prendre tanta força en poc temps, en terrenys sense boscos o altra vegetació apropiada, o a la mar, com a S'Estanyol.

- Sobretot si aquests incendis no han estat intencionats.

- És que tal vegada ho han estat, perquè les autoritats no han dit res.

- Jo no comprenc que en tan poc temps puguin prendre tanta força sense que ningú els provoqui.

- Idò sí, perquè si fa vent, el foc es propaga molt aviat i diuen que basta un vidre damunt un paper o una altra cosa bona d'encendre per prendre força.

- De totes maneres, sort de l'eficàcia dels bombers i altres mitjans contra incendis que evitaren que arribàs a cap casa, encara que l'ensurt no els el lleva ningú.

- En el cas de les barques de S'Estanyol, diuen que si no hagués estat pel sacrifici d'un home valent i voluntari, encara hagués estat més gros...

Un que escoltava

Bienvenido al vuelo de internet...

Bienvenido a la

Línea ADSL



Entre ahora y descubra sus ventajas.

**la tienda
telyco**

Telefónica

PUNTO DE VENTA PROFESIONAL

TELYCO LLUCMAJOR

Plaza España, 54
Tel: 971 12 10 63
Fax: 971 66 40 46
07620 Lluçmajor

TELYCO ARENAL

Trasimé, 16
Tel: 971 26 93 10
Fax: 971 26 93 10
07610 El Arenal

TECNOFONIA S.L.

Servicio Técnico Post-venta
TELYCO
Reyes Católicos, 33
Tel: 971 27 34 06
Fax: 971 25 02 71
07007 Palma

TECNOFONIA S.L.

C/ Lluç de Tena, 12 bjos.
Tel: 971 24 03 41
Fax: 971 24 78 11
07500 Palma

Temps passat

Abril, 1958



Ignasi Barceló
Antoni Monserrat

La foto d'aquest mes du data del 16 d'abril de 1958. fou feta al santuari de Cura on els jugadors de l'"Espanya juvenil" passaren uns dies de convivència- no exercicis espirituals -acompanyats per D. Joan Servera, vicari de Lluçmajor, i D. Bartomeu March, rector de Campos.

Aquesta trobada va ser possible gràcies a unes circumstàncies especials: l'entrenador dels jugadors era en Jaume Clar (a. Goixet), persona d'Acció Catòlica i molt ben relacionada amb la Parròquia, la qual cada any feia una panera que exposava al mostrador de la drogueria de ca'n Janer. Aquell any amb la rifa guanyaren molts doblers i a més, com que no va comparèixer el número guanyador, "tassa i mitja". Gràcies a aquests fets, i a suggerència de l'entrenador, els responsables parroquials convidaren els jugadors a uns dies d'estància a Cura.

1. Bernat Llobera Bestard. Casat amb Catalina Vich Torrijos. Tenen un fill, Bernat.

2. Antoni Obrador Rossinyol.



SEMAR

Industries Semar, s.a

C/. Tomàs Moserrol, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES



- Embolits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

Casat amb Elga, viuen a Alemanys i tenen una filla, Claudia.

3. Lluç Clar Catany (a. Coix). Casat amb Isabel Monserrat (a. Mel). Tenen un fill, Toni.

4. Miquel Reynés (a. Carboner). Es va casar amb Margalida Lladó (a. Canaletes). Varen tenir una filla, Magdalena.

5. Miquel Cànaves Perelló. Casat amb Margalida Peña. Tenen tres fills, Maria, Miquela i Climent.

6. Antoni Moragues Monserrat (a. Gatleta). Casat amb Joana Amengual Seguí, són pares d'un fill, Joan Miquel.

7. Bernat Tomàs Garau (a. Carro). Casat amb Jerònia Puig. Pares de Petra Maria.

8. Mateu Ballester. Es va casar amb Paula Vidal Miralles (a. Paulita). Pares d'un fill, Jaume.

9. Antoni Mas Pons (a. Galletter). Fadrí.

10. Guillem Manresa Puig (a. de ca'n Manresa). Casat amb Maria Quetglas Juan (a. Tropell). Tenen dos fills, Sebastià i Jaume.

11. Jeroni Ferrer Ferrer. Es va casar amb Mercedes Mena. Varen

tenir dos fills, Antoni i Francesc Xavier.

12. Tomeu March.

13. D. Joan Servera, aleshores vicari de Lluçmajor.

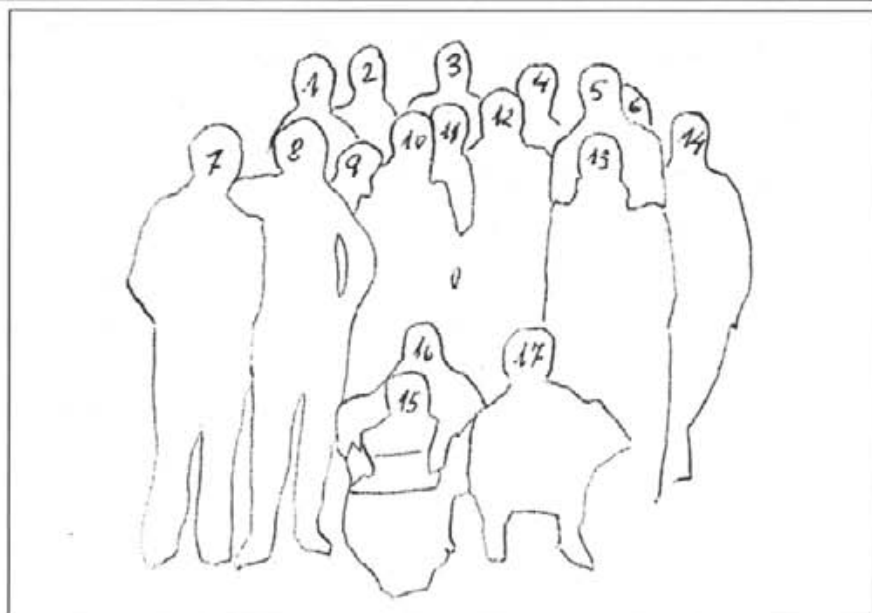
14. Llorenç Socas Socas. Casat amb Margalida Gaià. Tenen dos fills, Joan i Jerònia.

15. Jaume Calafat Salvà. Es va casar amb Francisca Gamundí. Pa-

res de Jerònia.

16. Martí Llompart Calafat. Casat amb Jerònia Noguera (a. Conqueta). Tenen dues filles, Jerònia i Maria de Gràcia.

17. Julià Salleras Salvà. Casat amb Margalida Coll (a. Passarell). Tenen dos fills, Sebastià i Maria dels Àngels.



OPTICA LLUCMAJOR

M.^a MAGDALENA MULET COLL
OPTIC - OPTOMETRISTA

Plaça Espanya, 24
Telèfon 971 66 17 17

07620 LLUCMAJOR
(Mallorca)



Gent de la vila

Mestre Tomeu Bergas

L'Escola de Dansa Mallorquina a Lluçmajor
1980/ 2004

Ignasi Barceló
Joan Jaume

El segon diumenge d'agost d'aquest any, dia de Santa Càndida, des de l'escenari de la Plaça Espanya de Lluçmajor, i uns minuts després que l'agrupació de l'Escola de Dansa Mallorquina, acompanyada pel conjunt musical Flor d'Ametller, hagués acabat la seva actuació, en Tolo Bergas comunicava a tots els presents que els seus pares, Mestre Tomeu i Madò Joana, s'acomiaden com a mestres de l'Escola de Dansa.

Aquest fet posa punt a una llarga vida d'un dels grans mestres del ball Mallorquí de la nostra terra i nosaltres ens hem volgut apropiat-hi i donar-la a conèixer, com a forma d'agrair-li la seva tasca per a conservar i apropar-nos a una part molt important de la nostra cultura.

I si li demanéssim a ell que ens la resumís, ens diria "Ai, Déu meu, ... quina vida ... feta de Bole-ro"

On vàreu néixer?

Vaig néixer, fa un grapat d'anys a Maria de la Salut. Els meus pares eren pagesos i tingueren cinc fills, tres mascles i dues femelles.

Quines foren les vostres primeres passes?

De petit, vaig anar a costura fins als set anys a Maria i jugava molt amb els meus germans i veïnats. Però ben prest em vaig posar a fer feina, eren temps difícils i

Quina va ser la vostra primera feina?

El meu pare em va llogar, a canvi del menjar, d'ajudant de porquer, a la finca de Mont Blanc entre Santa Margalida i Ariany.

Record que abans de sopar,



En Bartomeu i na Jerònia l'any 1933

passàvem el rosari i després menjàvem sopes, fèiem un poc de vetllada i anàvem a dormir a una gran sala, tots plegats, damunt la palla. Al matí, el parell major, cridava "al-lots sopes" i tots ens aixecàvem ben depressa i anàvem a la cuina, agafàvem una escudella amb orelles, l'omplíem de sopes que hi havia dintre d'una senalla gran, recoberta de tela, i cap al parell major a escaldar-les amb el brou que havien

fet el dia abans.

Quins records de la possessió de Mont Blanc?

Era una finca molt gran on treballava una gentada. Hi havia, a més de la família de l'amo, un parell major, un parell segon, oguer, missatges, pastor, ... i un grapat d'al-lots, grans i petits, que ajudaven amb les feines.

Es vivia a les cases de la finca i



Mestre Tomeu i la seva esposa ballaren a l Casa Cuna el 1961

només es baixava el poble un pic al mes. Fins i tot, la farina es molia a un molí d'aigua que hi havia al torrent.

El primer any, hi havia anat només pel menjar. Però quan el meu pare em vingué a cercar, l'amo en Guillem li donà quaranta duros i li oferí feina, per jo, pel proper any. La soldada fou de seixanta duros i el tercer any de vuitanta.

Als onze anys vaig deixar Mont Blanc. Tenia ganes de viure al poble, conèixer al·lots amb qui jugar i fer amistat, i estar més a prop de la família.

On vos col·locàreu?

Me vaig llogar de missatge, amb dotze anys menava un parell de mules i feia totes les feines del camp, llaurar, batre, segar, ... La possessió tenia les cases a Maria i jo podia estar a casa dels meus pares i de bon matí anar a l'estable de la posada a preparar les bèsties, record que aleshores, m'havia de pujar a un caixó per poder fermar la collera.

A Maria, les feines que vaig fer sempre estaran relacionades amb foravila.

En aquells anys fou quan vaig aprendre a ballar balls Mallorquins.

Amb qui aprenguéreu a ballar?

Vaig aprendre a ballar amb na Joana, la que avui és la meua dona, i la cosa va anar així.

Al poble, havia vingut un mestre de balls mallorquins. Feia pagar una pesseta a cadascun cada vespre per ensenyar -los els "passos" de cadas-

cuna de les danses del seu repertori. Quan vaig proposar-ho a la meua mare, en va respondre que hi havia altres necessitats a casa.

Un any més tard, aleshores tenia dotze anys, quan ja feia de missatge a Maria i, a més de guanyar el jornal i donar-lo a la mare, feia, pel meu compte, quatre feinetes que em deixaven unes pessetes a la butxaca vaig començar a anar a classes de ball. Primer, vaig anar a parlar amb la germana de na Joana, que ensenyava els petits i havia après a ballar amb el mestre de Ciutat. Ella en parlà amb la seva germana, na Joana, que ensenyava els grans i així fou com a la vaig conèixer a la vegada que aprenia a dansar.

On actuàreu per primera vegada?

La primera vegada que vaig actuar en públic fou a les festes de Maria de la Mare de Déu la Salut, que se celebraven el vuit de setembre i ja vaig ser el ballador bo.

Unes setmanes abans, quan havia començat a donar els primers passos, na Joana me digué que aniria darrera els altres que ja duen un bon grapat de classes fetes i que me llevàs del cap el ballar a la plaça el dia de les festes. Però, des del primer dia, "vaig agafar el bou per les banyes" i feia els "passos i punts" que m'havien ensenyat el vespre abans anant darrera les bèsties, del matí al cap vespre, a la vegada que feia les feines d'aquell dia. A vegades, quan llaurava, fent es punts o

donant els passos, en travava i, duent les escorretjades en les mans i el parell que no s'aturava, quasi pegava amb els morros per terra. Al vespre, quan na Joana ens tornava a fer els passos i els punts davant i ens demanava que la seguíssim, jo era el que ho feia millor, "es va arribar a posar gelosa".

I, després?

Anàrem a ballar a Sineu, na Joana, dues germanes seves i jo. Ballàvem amb la colla d'en Gabriel "Forneret".

I a Maria, férem un grup de ball.

Després vingué el servei militar i vaig deixar el grup, passant a ser el carter de l'Hospital Militar. Allà ens trobàrem amb el mestre que havia vingut a Maria. Ell tenia l'agrupació del pla de Na Tesa amb la qual vaig ballar tres anys.

Aleshores hi havia un grapat d'agrupacions i colles de balls mallorquins que començaven a actuar no només a les festes populars sinó també per a aquells primers estrangers que venien a les nostres terres.

Quines agrupacions recordeu?

D'aquells anys cinquanta record Els Aires Mallorquins del Pont d'Inca, Les Munyeires del Vivero, Les de Selva, Sól·ler i Valldemossa, entre altres.

On actuàveu?

Actuàvem principalment a les festes populars del pobles i de les barriades de Ciutat. Però ja anàvem, un o dos pocs a la setmana, a "Casa Oliver" i a "Rosales" de Ciutat a ballar per als estrangers que hi anaven.

A més, ja vaig començar a fer les meves primeres classes de ball.

On féreu aquestes primeres classes?

El mestre, que era matador de porcs a l'hivern, no podia anar a ensenyar a ballar per tot on li proposaven i ell me va passar algunes de les seves classes. A Ciutat, anava als barris d'Hostalets i el Terreno, i a fora al Pil·lari i a sa Pobla. Als tres primers llocs hi anava amb la bicicleta des de Maria i a sa Pobla, en tren, els dissabtes horabaixa.

Tot això, fent el servei militar com a carter de l'Hospital, on el meu horari era de nou a una i hi

anava amb bicicleta.

Com va ser que vinguéreu a Lluçmajor?

Després del servei militar, em vaig casar amb na Joana i seguírem amb l'agrupació de Maria i fent quatre classes de dansa mallorquina a més de fer feina al camp, de pagès.

Els meus sogres, duïen Can Beques, on havien fet un tracte per a tres anys amb el senyor, quan els va sortir la possibilitat d'agafar Son Fosquet, al terme de Lluçmajor. A aquesta finca hi havia al·lotes joves i no volien cap fadrí, "no fos cosa que ..." I va ser quan el sogre va pensar en mi, per a Sant Miquel farà cinquanta anys. El tracte que vaig fer amb el sogre fou que jo, amb na Joana, aniríem a estar i fer feina a Son Fosquet fins que ell la pogués dur. El primer any, na Joana, quedà a Maria i després de tenir l'al·lot vam venir tots. Na Joana recorda, com si fos avui, que pujàrem al carro llarg, carregats fins al damunt, amb el nin que just tenia quaranta dies a les nou del matí i arribàrem a Son Fosquet a les sis de l'horabaixa.

Quan els sogres deixaren Can Beques i agafaren Son Fosquet, parlaren amb l'amo en Julià Puig i vaig començar a treballar de sifoner per un espai de deu o onze anys.

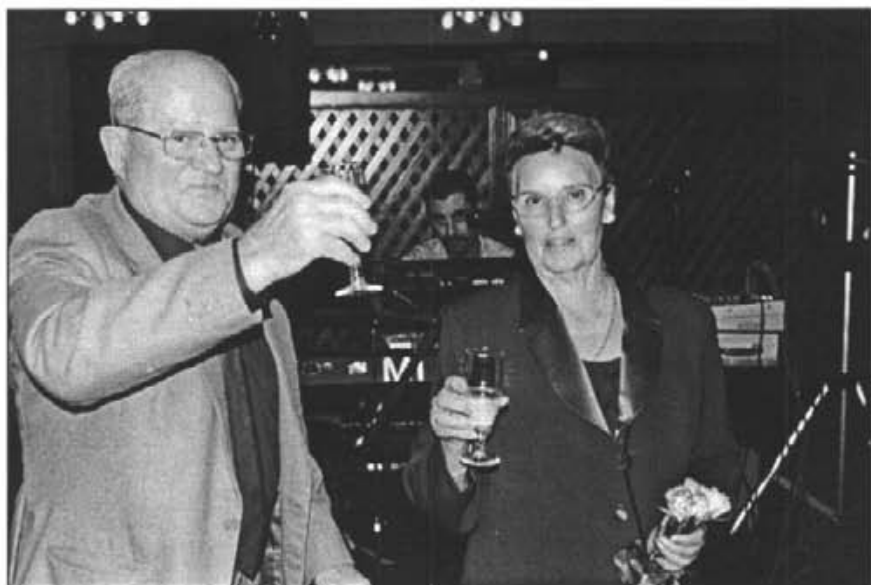
Després, vendria a fer feina amb el camió de Prefama, fins que l'esquena digué basta de carregar i descarregar camions a la mala. I vaig acabar treballant a Ca sa Randilla de muntador de sabates, feina per a la qual s'ha de tenir gust i vista.

I a Lluçmajor, quan començàreu a fer les primeres classes de dansa Mallorquina?

La que me va proposar fer les primeres classes de dansa fou Na Juanita "Maneta" que aleshores, a casa seva, feia classes de piano i dansa espanyola. Era l'any 1956. Hi vaig anar una temporada. Després ho vaig fer a casa.

A temporades anàvem a ballar a Cal Dimoni amb els "Cossiers", i a l'estiu a S'Arenal, cada dimecres, a l'Hotel Biarritz, altres dies al Copacabana, al bar Bahía, al Bohio, al Monte Mar,

A Ciutat, al Rosales, ballàrem



Mestre Tomeu i la seva esposa Joana celebraren les noces d'or el novembre del 2003

la mateixa vetllada que tocava i dirigia l'orquestra en Xavier Cugat.

Alguna anècdota d'aquella època?

Record en Joan Servera, propietari del Bar Bahía, que quan passaven unes parelles d'estrangers ens deia "au, al·lots, ballau-ne una" i ens posava un disc. Nosaltres dos, na Joana i jo, començàvem a ballar i els estrangers quedaven a veure l'espectacle, si entraven, el disc arribava al final, però si quedaven a fora, fent fotos, aviat aturava el tocadiscs.

I a continuació?

De l'any 1966 a l'any 1975, vaig fer feina a Prefama amb el camió, era el "Boom" de la construcció d'hotels a la Platja de S'Arenal i començàvem a treballar molt prest i quan arribava a casa ja eren les nou tocadiscs, quedava poc temps per anar de balls i danses.

Quan vaig deixar aquella feina feixuga que m'estava destrossant l'esquena i no em deixava temps pel ball per la feina de muntador de sabates a Ca sa Randilla, vaig tornar al món de la dansa mallorquina i quan es va tancar vaig fer classes per a l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes de l'escola de la Porciúncula a S'Arenal de la mà d'en Julià Mòjer, foren uns quatre anys d'ensenyar pares, mares, professors i professores d'aquella escola. A més de tornar a dedicar temps a les feines del camp, entre elles el fer

paret seca, de què estic molt content.

Com nasqué l'Escola de Dansa Mallorquina de Lluçmajor?

Al voltant de l'any 1980 un grup de pares i mares de nins i nines de cinc i sis anys, vingueren a casa per parlar amb mi per fer classes als seus fills i filles. En un principi, no ho volia fer, sempre havia treballat amb gent més gran i no sabia com aniria la cosa. Finalment m'hi vaig decidir i fins aleshores ha estat oberta, Ara veurem que passa?

Quins grups de músics vos han acompanyats?

En un principi es ballava amb un disc o amb músics del lloc a on anàvem.

A Lluçmajor ens han acompanyat el "Sonadors de Lluçmajor" amb en "Ponset" en Janer, en Piculin, na Francisca Maria, na Paquita Cañellas "Bracete", en Toni Cardell, en Miquel Mut, na Catalina Puig, na Joana Ginard, entre altres

Després es formà el grup "Flor d'Ametller" amb en Joan Xamena, en Tolo Bergas, en Jaume Salvà, en Javi Fullana, na Maria Roca, ... que no només ens acompanyaven a les ballades que fèiem aquí sinó també quan anàvem fora.

Gràcies mestre Tomeu Bergas per les vostres paraules, i esperem que encara, per a molts d'anys, ens pongueu donar consells sobre els balls.



BANYS, TRESPOLS I REVESTIMENTS,
CALEFACCIÓ, AIRE CONDICIONAT...



TOT

de Massanella

Roca



MASSANELLA S.A.

Ctra. de Valldemossa, 44. - Tel 75 03 45 - Palma

Dos mesos a l'entorn de l'aigua

Onze famílies del municipi de Lluçmajor acolliren infants sahrauís

Coloma Julià

Un any més vengueren els infants del desert a passar els dos mesos d'estiu amb famílies de Mallorca i Menorca.

L'Associació d'amigues i amics del poble sahrauí de les Illes Balears fa des-set anys que s'encarrega de dur any rera any aquests nins i nines que viuen al camp de refugiats a Tinduf (Algèria) perquè les seves famílies hagueren de deixar el seu territori del Sàhara Occidental fa prop de trenta anys. En aquesta ocasió han estat 127 els infants acollits a Mallorca i 23 a Menorca, amb l'objectiu de conèixer amb famílies d'aquí, de passar les revisions sanitàries realitzades pels metges solidaris i de visitar els ajuntaments respectius i les institucions autonòmiques (Govern i Parlament de les Illes Balears) patrocinadores del viatge.

A Lluçmajor l'ajuntament va certificar que acolliria onze infants i molt aviat onze famílies ompliren els corresponents fulls d'inscripció per a l'acollida.

Els nins i nines i les famílies acollidores del nostre municipi són:

Na Nueitu Sid, és el quart any que conviu amb la família de n'Antoni Artigues i na Francisca Barceló.

En Mohamed Boubacar, és el tercer any que ha conviscut amb la família d'en Cosme Grimalt i n'Ana M. Trujillo.

Na Darifa Mulai, és el segon any que conviu amb la família d'es Toni



Els nins i nines sahrauís i les famílies acollidores foren rebudes a l'ajuntament pel tinent batle Joan Mòjer i la regidora de Benestar Social, Miquela Barceló

Cerdà i n'Antònia Quetglas.

Na Ladla Brahim, és el segon any que ha conviscut amb la família d'en Pedro Puigserver i na Maria Barceló.

En Daha Lehbib, és el segon any que conviu amb na Carmina Torres.

En Yeslem Mahfud, ha conviscut amb la família d'en Miquel Martí i na Sonia Ruiz.

En Kaouri Mohamed, ha conviscut amb la família d'en Jaume Tomàs i na Roser Abadal.

Na Melka Mahmud, és el segon any que conviu a Badia Gran amb la família d'en Joan Miquel Cladera i na Maria

Magdalena Salom.

Na Galia Lbuhali, ha conviscut amb la família d'en Felip Jaume i n'Encarna Comino.

N'Ahmed Salem ha conviscut a s'Arenal amb la família d'en Joan Coll i de na Margalida Sastre.

N'Affah Mohamed ha conviscut a Maioris Dècima amb la família de n'Ana Maria Sayes.

Na Nueitu Sid i en Daha Lehbib tornaran aviat per estudiar al col·legi públic Rei Jaume III de Lluçmajor i per conèixer amb les respectives famílies d'acollida tot el curs escolar.

CARNISSERIA XARCUTERIA

**OBRADOR
GARCÍAS**

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)



**Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu**

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

Tots ells s'adaptaren bastant bé i es delectaren de poder tenir aigua al seu abast, la mar i les piscines o el simple fet d'obrir una aixeta sempre els ha encisat. Els va complaure la generositat de les famílies acollidores i de les amistats que els envolten, la dedicació de tots els metges en general, la gentilesa de Western Park, l'anhelat parc aquàtic que ens acull tots els anys, i la generositat d'alguns comerços, com el cas de "Cocou".

També els va agradar molt la participació activa a la manifestació per l'autodeterminació del seu poble, el Sàhara Occidental, i que havia estat convocada per l'Associació d'amigues i amics del poble sahrauí dos dies abans de la seva partida, entre altres motius perquè el conflicte que viu aquest poble no es pot allargar indefinidament, i per exigir al govern central major implicació en l'elaboració de propostes que conduïxin a l'autodeterminació del Sàhara Occidental.

I és que ja han passat tres dècades d'ocupació marroquí, desset anys de guerra i catorze a l'espera de la convocatòria d'un referèndum d'autodeterminació. Més de setanta països donen suport al dret d'aquest poble a decidir la seva independència, però la solució del conflicte no arriba mai.

El mes de juny va dimitir James Baker, el que feia set anys que havia dedicat temps i esforç per cercar una solució al conflicte del Sàhara. Durant aquest període va presentar tres plans de pau diferents per arribar a un acord entre les dues parts, però aquests plans fracassaren perquè mai no va aconseguir que les dues parts es posassin d'acord.

El nomenament del peruà Alvaro de Soto com a nou mediador en el conflicte obre una etapa plena d'incertidumbre.



Un any més Western Park ha obert gentilmente les portes als infants del desert acollits a Lluçmajor



Les famílies acollidores i els nins i nines sahrauís prengueren part activa a la manifestació "Sàhara: no més traïcions!"

expert



ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

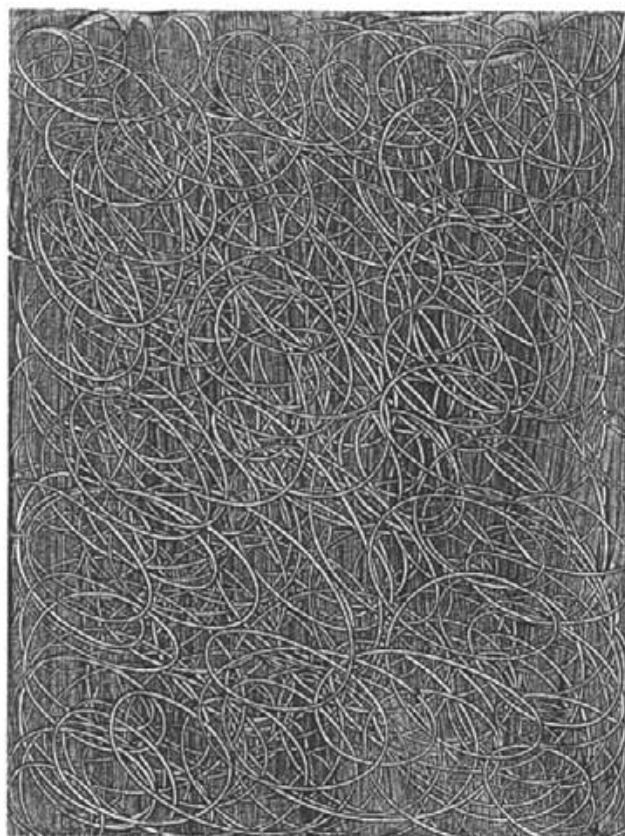
**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

CULTURA

Exposicions d'art



36

Francesca Clar

Massa sovint l'estiu és temps d'ensopiment pel que fa a manifestacions artístiques, però enguany hi ha hagut mostres plàstiques engrescadores, tant dins l'àmbit illenc, com vinculades al nostre poble.

Un bon exemple n'és l'exposició de Luisa Garau (Llucmajor 1970), al Casal de Ca s'Hereu, en festes de Santa Cànida, i vull creure que serà, a la fi, l'inici seriós d'una programació artística més continuada, i d'una política cultural de cada cop més atenta a les necessitats reals dels nous creadors.

Trobam així mateix, aquests dies a "S'Estàtua", un tast de petits formats, on Xòlotl integra amb frescor

un collage d'imatges en una atraient capbussada dins l'experiència del viatge.

D'altra banda, a la Sala d'art de "Ca'n Jaume Antoni" de Santanyí, i fins al 27 de setembre, Pere Emili ens presenta un recull de la seva obra més recent, sota el títol de Saure; després, del 15 al 30 d'octubre, tendreu una nova proposta seva i de mi mateixa a la Sala de Cultura de "Sa Nostra", de Campos, on estau tots convidats.

LUISA GARAU: PINTURA I REFLEXIÓ

Quina aparença deu tenir el nostre món interior? Quines formes i colors expressen el fluir del pensament? És el traç espontani

el millor senyal de la nostra individualitat, o és, potser, el raonament que acompanya el procés creatiu?

L'espai intern per a Luisa s'assembla a un paisatge fet de pintura, sotmès a una sobreposició de capes on s'endevinen camins embullats, però d'una harmonia plaent i serena.

Parlam d'un paisatge abstracte de fondàries suggerides, allunyat de les convencions de la perspectiva, tènue i abismal, de vegades, i d'altres, proper a la planor.

L'obra pot créixer des d'un fragment o troballa mínima, agregant al seu entorn una composició d'associacions sensibles; o bé, partir del buit d'un fons de llum o

de fosca —els tons, austers, resten gairebé reduïts al blanc i al negre—, per escriure-hi amb grafia punyent o pinzellada arrodonida un recorregut quasi visceral i barroca, en una mena de fugida més enllà dels límits físics del quadre. El resultat esdevé a voltes contradictori, talment com la nostra identitat; l'empremta alliberadora es repeteix i es cargola, es torna quasi opressiva, una xarxa. Oposant-se a la dinàmica d'aquells remolins, trobam la simplicitat de camps contemplatius d'una netedat freda, deutora del "minimal".

Tot plegat un joc de confrontació i complement que neix de l'impuls creatiu i de la meditació plàstica, servint després d'eina d'autoreflexió personal.

Airecel

Xaloc música

Presentació del disc nou

El dia 7 d'agost de 2004 el grup Xaloc Música va presentar el seu darrer treball discogràfic AIRECEL a Sant Joan de les Abadesses un poble del Riopollès.

Aquest grup de folc s'ha fet un lloc dins de la música folc i tradicional tant a les Illes Balears com a fora, als diferents festivals als quals ha assistit. La darrera sortida l'han feta a Sant Joan de les Abadesses a Girona. Han representat Mallorca en el dia dedicat a la música en el cicle del Mite del Comte Arnau i han presentat el seu darrer

disc. El tema central d'Airecel és el Comte Mal que és la continuació de la llegenda catalana del Comte Arnau a Mallorca. L'actuació fou un èxit i el públic va gaudir amb la música i el ball que els varen oferir el balladors de plaça de Mallorca i Catalunya que no es varen voler perdre aquest cita.

El disc nou inclou música tradicional: romanços, rondalles, cançons i poemes musicals, els altres contenen música de ball de bot. Airecel tracta les cançons més tradicionals de la cultura popular: el romanç i



la rondalla. Una de les llegendes més arrelades a Catalunya: el Comte Arnau, una llegenda viva mallorquina: el Comte Mal i els versos contemporanis del poeta valencià Vicent Andrés Estellés s'entrellacen en aquest treball i es cohesionen en un eix comú: la llengua i la cultura.

El nou treball discogràfic té com a base la figura mítica del Comte Arnau que a Mallorca, a partir del segle XVII es va canviar amb la figura del Comte Mal. El tema central del disc, és el Comte Mal, a qui dediquen tres cançons: *De pressa!* que és un poema de Ramon Picó, *El Comte Mal* que és el romanç popular i *Som Ramon, sóc Arnau* que és un sonet que recull un retrobament simbòlic de les dues figures.

Altres cançons són un

altre romanç: *La captiva rescatada*, rondalles adaptades: *Nàïade* i *El poal florit*, cançons de camins: *Camí del cim*, *Camí ran de Mar* i *Camí perdut*, una cançó de bressol: *Fé nona*. Dos poemes musicals: *El primer pis venint del cel* i el sonet *Sabia que vindries*. I finalment, un tema instrumental especial en dues versions una per a guitarra i altra per a violí: *Per anar de noces*.

El motiu que ens va moure a editar un disc nou va ser, per una banda recollir les cançons noves que estàvem fent, a més dels poemes que teníem musicals; i, per altra, reeditar les cançons que apareixen en el disc *Camins i rondalles* (1997) l'edició del qual està exhaurida. L'edició nova supera amb escreix qualsevol aspecte de l'altra: disseny, arranjaments, so...

Sa Llibreria

Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 • Tel.: 66 26 66 (Llucmajor)

CENTRE OPTIC EXPOLENT



C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

Les barraques, un patrimoni a conservar (I)



Catalina Calviño Frau.
Joan Clar Monserrat.
Celso Calviño Andreu.

rraca. Les barraques formen part del nostre patrimoni llucmajorer, essent l'herència dels nostres avantpassats, que feien servir aquestes construc-

cions de pedra en sec, com a vivenda temporal. Molts sou els qui recordareu els vostres anys d'infantesa, quan anant a tomar ametles o collir garroves, pernoctàveu en una d'elles; altres tal vegada mentre feinajàveu hi deixàveu el carro o la bístia fèrma a la menjadora situada en algun indret d'ella; i fins i tot, molts en sou propietaris d'alguna... també, qualsevol de vosaltres i en moltes ocasions, les heu contemplades per qualsevol zona del nostre terme municipal.

I podeu estar segurs que Llucmajor és un dels llocs de Mallorca i tal vegada de la Mediterrània on hi ha més densitat de barraques per quilòmetre quadrat – aquesta és una tasca d'estudi que nosaltres duim a terme -

Tots tenim records d'alguna ba-

FUNERÀRIA
Ca'n Pere Antoni
SUCCESSOR DE TOMEU BLANCH "PORTASSA"

SERVEI 24 HORES

Telèfons: 971 620 129 - 606 946 712

Fax: 971 141 008

Agent a Llucmajor: José Miguel Tomàs Bonet
C/ Orient, 102 Tels. 971 66 41 59 - 629 668 707

SERVEIS:

Particulars

Tramitacions trasllats fora del terme de Llucmajor
Incineracions (Palma i Bon Sosec)

COMPANYIES:

Finisterre • Ocaso-Inca (Ag. 197) • Sta. Lucia
Previsora • Lloret • NorteHispania

Domicili: C. Joan Mesquida, 10 (Santa Maria)



Les construccions de pedra seca formen part de la nostra arquitectura popular; eren, i encara són, vertaderes obres d'enginyeria, que al llarg del temps, i havent perdut la funcionalitat per la que foren construïdes, s'han anat arraconant en detriment als nous tipus de vida.

Però és ben sabut què, amb l'arquitectura l'home exerceix el seu habitat, creant llocs per viure -temps en espai, com diria Hegel-. Però com la propia naturalesa, les construccions canvien, i des del temps en que s'habitaven les barraques fins ara, i com el nostre món, han canviat.

Avui en dia amb els mitjans que disposam ens pareix impossible que les persones, i fins i tot, famílies senceres, poguessin viure en aquestes barraques....

A les darreries del segle XIX i fins a la meitat del segle XX la majoria de gent llucmajorera, seguint les pautes de dècades anteriors, encara vivia entre la feina en el taller artesanal - posteriorment a la fàbrica - i a la foravila. Havien de fer molta de feina per poder sobreviure i, gràcies al treball a la fàbrica però sobretot a l'esperit de superació constant en tots els aspectes, tant materialment com intel·lectualment així com amb l'esforç per estalviar, feren possible que molts d'ells poguessin adquirir trossos de terra per sembrar ametlers, garrovers o figueres. Dins aquesta quarterada o quarterada i mitja comprada, molts hi edificaren la petita barraca on els caps de setmana hi pernoctaven per fer la feina en el camp. Llaurar, segar, batre, tomar ametles, collir garroves o alber-

cocs i les figues per secar-les eren la feina diària segons el temps i la temporada i moltes persones ho compaginaven amb el treball de tallar soles, repuntar, cosir les sabates, vendre el seus productes a les botigues... Aquelles feines tradicionals i artesanals que es compaginaven amb les del camp i que foren el modus de vida dels llucmajorers durant molt de segles sofriren un trencament durant la dècada dels anys seixanta del segle XX, i actualment, amb aquest procés globalitzador on el territori s'ha transformat en mercat tot el deteriorament de la nostra foravila s'ha accentuat.

Però les barraques de pedra en sec formen part de la nostra història i són una part molt important del patrimoni cultural. I això, els llucmajorers i les llucmajoreres ho sabem. Ho sabem o ho hem de saber, ja que la conscienciació per part de tots i totes és fonamental si volem preservar, conservar i restaurar les que encara queden.

És tasca nostra, conèixer i entendre els significats que ens han deixat aquestes construccions, les seves característiques pròpies, l'apropiament del medi físic de Lluçmajor per part de l'home, entenent el paisatge que hem heretat. I aquesta tasca é

s assimilar i saber transmetre una imatge ambiental del nostre entorn que tant apreciam; una tasca tant individual com col·lectiva, de la socie-



**LLucmajor
Serveis
Informàtics s.l.**

Domingo Alcalà Martínez

C/ Major, 107 07620 - LLucmajor

E-mail: llucmajorservei@terra.es

www.llucmajorserveis.com

Tel./Fax 971120797 / 609784220

tat de Llucmajor i dels tècnics responsables.

Tot i això, ens trobam amb un deteriorament de les barraques, que és conseqüència de dues accions:

— L'acció dels agents de canvi dels processos naturals, que hi incideixen de forma lenta; la pluja és un dels principals, primer provoca l'erosió i el desprendiment de terra de les cobertes, seguidament l'aigua s'infiltra a l'interior de les barraques afectant a tot l'embarrat (barrots o llenyams, jàsseres, puntals fets amb troncs d'arbre...), posteriorment cauen les lloses que estan a sobre i per acabar pateixen la deteriorització els murs. Al final, i després de l'erosió, la inestabilitat, la inundació, i la sedimentació, solament queda la planta de la barraca.

— L'acció de l'home, que és la que produeix més mal. Com tota naturalesa, que es crea en una evolució dinàmica, les mutacions del nostre paisatge són constants. Diferents en cada època. I en la nostra època globalitzadora i de progrés, ens veim amb la necessitat de construir i modificar constantment les carreteres, provocant la desaparició d'antigues parets seques, barraques, basses, etc... per altra banda, moltes barraques sofreixen i han sofert la modificació, que els nous propietaris que adquireixen les finques, i que no sempre són de Llucmajor i per tant, no coneixen ni són conscients del valor patrimonial que tenen les barraques, les converteixen en un conglomerat de ciment o ampliant-les amb



totxos, i perden així, el rastre d'una de les tradicions més antigues que hem heretat... per tant, la conscienciació per part de tots i totes és imprescindible per conservar-les.

Davant tot això, no ens cansam de dir que la primera passa és conscienciar la gent que en té de la necessitat de preservar i conservar el patrimoni de la pedra en sec. Tots tenim ben clar que no podem deixar de banda el progrés — no seria racional —, però sí que tenim ben clar de ser fermes i mantenir el nostre patrimoni, la nostra identitat.

I en aquesta difícil tasca, la conscienciació col·lectiva és el més important, on romanen un paper primordial les institucions — que no posin traves a ningú i potenciïn ajudes per poder reconstruir-les o adobar-

les sempre seguint l'estètica i les tècniques constructives tradicionals — i poder arribar així a l'autèntica conscienciació individual.

Però, ara que parlem de les institucions, hem de remarcar que és molt necessari que tant les estatals, com les autonòmiques i les locals siguin sensibles a la necessitat de preservar al màxim el patrimoni de la pedra en sec. Sabem que es du a terme una labor encomiable en algunes zones de Mallorca com per exemple la Serra de Tramuntana però també és necessari pensar amb altres municipis que tenen una riquesa immensa en patrimoni de pedra en sec, com és tota la zona del migjorn i del llevant.

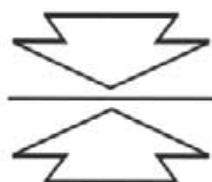
"Els espais són part de la nostra mirada i també part d'estar allà abans d'haver arribat."

CENTRE REONEIXEMENT MÈDIC - PSICOLÒGIC

Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 16'30 a 19'30 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Llucmajor)



METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets
(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58



Testimonis documentals de la nostra història

(LXIV) Contracte d'arrendament des Cap Blanc entre Dn. Mariano Pujol i Gil i l'amo En Jaume Puigserver i Sastre (04.12.1815)

(segona part)

Sebastià Cardell i Tomàs
Bartomeu Font i Obrador

Mes es pacte que vos dit Conductor deureu entregarme cada any de este arrendament 24 cuarteras de blat y quinse de ordí, nou, net, y rebedor, aportadas á costas vostras y mesuradas en la mia casa de esta Ciutat al tems de la cullida, lo mes llarch el primer de Agost axo es 21 corteras de blat y 12 de ordí me portareu á la mia casa y las tres restants de cada especie quedaran per el fi del arrendament per llavors que faran la suma de 18 corteras de blat y 15 de ordí.

Mes es pacte que me haveu de entregar cada any de aquest arrendament dos tosinos magres de bona qualitat y de edat de 15 mesos á un any y mix.

Mes es pacte que vos dit Conductor tindreu obligacio de aportarme cada any per el dia de St. Tomas Apostol á la mia casa y habitacio 6 gallinas y 6 capons tot bo y rebedor.

Mes tindreu obligacio de aportarme cada any durant dit arrendament tres añelles de la primera neccia y de las millors ço es duas per Pasqua de Resurreccio del Señor y una per festas de Pentacostas aportadas á la mia casa, ademes una segaya per los darrers dias y tambe una porcella per el Nom de Maria tot bo y rebedor.

Mes es pacte que vos Lamón Jaume deureu aportarme cada any de aquest arrendament en la mia casa y habitacio de esta Ciutat un quintá y mix de formatje asahonat y no fresch en la condicio que la darrera pessa ha de haver 20 dias que ha de ser feta y tot del que faran dins el mes de Mars tot bo y rebedor.

Mes es pacte que essent Jo ó la mia Familia en dit predio no podreu impedirnos de cullir y menjar de tota especie de fruita que hey haje, com tambe essenthi en el tems de formatjar deureu donarnos llet per nostron menester, y consumo tres dias la semana, igualment sera de la vostra obligacio cuidar y guardar una ovella que poré posar per barquera en dit predio: Y

axi matex tindreu obligacio de aportarme en ma casa de esta Ciutat per les festes de Pasqua de Resurreccio un brosat de ribellas grans y altre igual brosat, y una gerreta de llet el tems de formatjar.

Mes es pacte que deureu entregarme cada any durant aquest arrendament á la mia casa

de esta Ciutat una carretada de lleña seca de rebassas ó tionets, en el estiu, duas carretadas de senra, una carretada de paya de blat, tot portat á la meua habitacio de la present Ciutat.

Mes es pacte que vos dit Conductor tindreu la obligacio de venir ab el carro y dames bestiar ensellat que haje menester totas las vegadas que Jo ó me familia vulga anar al dir predio, com tambe estant en ell puga emprarme de dit bestiar y carro per anar á alguna altre part tant per mi propi com per la mia comitiva, quedant igualment á la disposicio mia dits carro y bestiar y son carregament en el retorn de dit predio á esta Ciutat.

Mes es pacte que essent Jo ó altre persona de mon orde en dit predio deureu donar paya á las bestias que menaran, y la habitacio de las casas majors que per dits casos me reservo.

Mes es pacte que vos dit Conductor tindreu obligacio de cuidarme en dit predio una somera del mateix modo y manera que cuidareu de las vostras.

Mes es pacte que trobantme Jo ó me familia a dit predio si acas necesitam de algun animal, ó altre especie de comestible deureu suministrarlo, y entregarlo, pagantvos sempre el just valor que tinga.

Mes es pacte que vos dit Conductor deureu plantar en dit predio cada any en el lloch y paratje que se vos asañalara deu figueras de bona qualitat fent los clots de la grandaria y fondaria corresponent y á distancia proporcionada, y entregantmelas brancadas vos abonare ó pagare vint sous de esta moneda per quiscuna.

Mes es pacte que per annua merce de aquest arrendament deureu vos dit Con-

ductor satisfirme cada any doscentas cinquante lliuras en metalich que me aportareu á la mia casa de esta Ciutat ab tres iguals tersas anticipadas, la primera dia 8 Setembre de 1816, la segona per St. Tomas Apostol; y la tercera per Pasqua de Resurreccio.

Mes es pacte que per ningun infortuni de temps com son peste, guerra, esterelidat, inundacio, ó altre qualsevol no podreu vos dit Conductor dexar de satisfirme la annua merced, y cumplir los pactes de esta escritura, puntual y exactament com aqui se lligen baix la pena de pagar los dafys y perjuis que resultasen de la omisio.

En cuyos termes se formalisa esta escritura y promet Jo Dn. Mariano que durant dit termini sera certa, segura, y quieta la detencio del predio el Capblanch en vos Lamón Jaume Puigserver, y los vostros á cuyo fi vos estic de eviccion, y de tot lo que ve de la naturalesa de ella.

Y present Jo Jaume Puigserver accept el present arrendament per el tems, y en los termes que aqui queda continuat, y promet Jo dit Jaume Puigserver pagar la annua merce en la cantidad y temps prefinat y cumplir tots los pactes enunciats.

Para cuya observancia y cumpliment obligam nostros respective bens, y mobles, inmuebles presents y venidors, y suplicam á la Justicia ana qui corresponga el conexement de de esta causa que á la sola presentacio de aquesta escritura tenga á be compelirnos á observar el seu contengut que volem tenga tanta forsa y valor com si fos feta de ma de Notari. Axi lo otorgam y firmam en la dita Ciutat de Palma Capital del Reyne de Mallorca dia 4 de Desembre de 1815 essent presents per testimonis an aquest fi requisits los que á continuacio se firman.

Mariano Pujol y Gil (rubricat) Jaume Puigserver. Juan Roig pre. Beneficiat á la Catedral (sic), testimoni (rubricat). Bartomeu Clar.

AMP, Llabrés 413

Cuina tradicional

Antònia M. Bonet

Petit conte del cafè

Conten que el cafè prové de l'orient. Un monjo, preocupat per l'excés de son que l'impedia orar tant com volia, cercava remei al seu defecte.

Al seu voltant creixien unes plantes productores de petits grans que ell collia i bullia dins aigua, que després bevia repetidament per passar la nit despert i poder-se dedicar a l'oració.

Ben aviat aquest costum es va estendre pels convents i abadies i d'aquells passà a la resta de la població que, si bé no l'utilitzava per a l'oració, trobà altres aplicacions a la de cocció i més tard infusió del cafè.

La humanitat el va adoptar, cuidar, cultivar, torrar i descafeïnar...

42

Diffícilment es pot passar sens cafè.

Es comença el dia amb una tassa ens acompanya fins al final de la jornada. És excusa per a una pausa, o pretext per a una animada conversa.

L'altre dia, a Ciutat, vaig tenir ocasió de triar, entre altres opcions d'una extensa carta. Al final, em vaig decidir per un preparat, de nom pompós i d'excel·lent resultat.

Una copa amb crema de xocolata, regada amb cafè moka i coronada per un monticle de gelat de vainilla.

Ramis
pastisseria d'autor

Antoni Maura, 15 • Tel. 971 66 03 17
Ronda Migjorn, 2 • Tel. 971 12 12 74
07620 Lluçmajor (Mallorca)

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Lluçmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Fortí)

Tel.: 45 70 78 • PALMA

Forn de Pa - Pastisseria



**Can
Bagur**

C/. Major, 79
Tel. 971 66 09 45
(Lluçmajor)

*Li oferim el
nou servei de
buffets a domicili
(freds i calents)*



FRANCO MÒJER
INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

Instal·lador autoritzat per la D.G.I.

Instal·lacions i reparacions Elèctriques

- | | |
|----------------------|---------------|
| ● Il·luminació | ● Antenes |
| ● Aire condicionat | ● Megafonia |
| ● Energia Solar | ● Telefonia |
| ● Porters automàtics | ● Línies B.T. |
| ● Reformes | ● Manteniment |

C/. Ramon Llull nº 33 - Lluçmajor 07620
Tel.: 971 660 918 - Fax: 971 660 281
Mòbil: 629 270 307

URGÈNCIES ATESES EN 24 H.

Gloses i cançons

Romanç de la fada Morgana

L'any que va fer 2004
va ser per a ella un any trist,
no va poder anar a la festa
quina pena, quin neguit!

**Ai pobra fada Morgana!
pobres nins, penós destí!
quina vergonya, estimada
vares haver de patir.**

En Rafel amb en Guillem
dos nins de vuit o nou anys
demanaven a la gent
mem si havies sofert danys.

Eren devers el passeig
i ella no compareixia.
- Sí d'aquí a un poc no la veig
cridaré la policia.

A s'abeurador rodona
ja no varen poder més.
On és la fada Morgana?
(Era estrany que no vengués)

Ningú els tornava resposta,
ells estaven en darrer
i a l'amo de So Na Moixa
escometeren primer:

- On és la fada Morgana?
- Té un costipadet d'estiu,
el metge l'ha visitada
i diu que ha de fer el cap viu.

No els va fer el pes la resposta
i en Rafel va contestar:
- Veurem si Na Joanaota
aquest embolic desfà.

Amb sa coota a la cara
ella repongué amb un crit:
-Ai pobra fada Morgana!
què sé jo que és succeït!

**Ai pobra fada Morgana!
pobres nins, penós destí!
quina vergonya, estimada
vares haver de patir.**

En Pere Taleca anava
amb aquell vestit de sac,
la temporada passada
se l'havia foradat

i l'havien retirat
fora pegar-li una ullada?
ai, ai, aquesta vegada
no anava gens estirat.

Va dir: -Té una diarrea
la fada n'és perseguida.
- Calla, cara de moneia!,
li varen dir de seguida

- les fades poden tenir
la rosa o un mal d'amor.
No pot ser mai que una fada
pateixi d'aquest dolor!

En Guillem digué a la bruixa
- Quina és la vostra opinió?
- Jo crec que va anar a la platja
des Trenc, per afegitó

i allà perdé qualche cosa
jo sé què fou, sí senyor,
però una servidora
alerta anirà a dir-ho.

- Barba Rossa, digues vera
tots volem aclarir-ho:
Què és que li passa a la fada?
per favor digues-nos-ho.

- M'han dit que se n'és anada
amb vaixell o amb avió.
Si l'any qui ve no és tornada
miraré d'aclarir-ho

**Ai pobra fada Morgana!
pobres nins, penós destí!
quina vergonya, estimada
vares haver de patir.**

Ja són a mitjan quadrat
i té una idea en Rafel:
- Saps qui ens ho aclarirà?:
Na Càndida i en Miquel!
En Guillemet va pujar
fins al cap de la geganta.

- Sabeu a on deu parar
la fada que fa més planta?

I aquells dos gegants patrons
els miraren a la cara.
Gegants, perquè plorau ara?
explicau-nos les raons

-Mirau, la fada Morgana.
Sabeu perquè no ha sortit?
se sent molt desgraciada.
li han perdut el vestit!

On s'és mai vist que una fada
no tengui més d'una muda-
diu Na Càndida esverada
i amb la mirada perduda.

Ella és, vulguis o no
una dona presumida
i ara amb el prêt-à-porter
no troba un vestit a mida

Fa una carussa en Miquel
en veure aquell panorama,
però en Guillem i en Rafel
fan proposta esperançada

- Podríem fer fer un pregó
resoldre això del vestit
n'ha de tenir un de polit
per la propera ocasió

I si qualcú l'ha trobat
o n'hi vol fer un de nou
pot anar a prendre-li mides
a l'Ajuntament, si ho vol.

La qüestió és que la fada
l'any vinent ha de sortir
ben airosa i ben mudada.
Això no pot 'cabar així.

**Ai pobra fada Morgana!
pobres nins, penós destí!
quina vergonya, estimada
vares haver de patir.**

Tots els menuts t'esperaven
tu no gosares sortir
perquè anaves despullada
el dia de més lluir

Xesca Cabot

Ecologia

Bandera blava
Jordi Granados.-

No sé si algú se n'ha adonat o si algun mitjà informatiu ho ha publicat, però el Club Nàutic de s'Arenal ha tengut una altra vegada, i de forma ben merecida, la Bandera Blava de la CE per al 2004.

Ja era hora que es reconegués la gran tasca que aquest club nàutic realitza des de fa anys en favor de la conservació del medi.

No només pel fet que creàs l'únic "Parc Verd" de recollida selectiva de residus sòlids urbans que existeix en tot l'Arenal. Sinó que va aconseguir amb la idea de la preservació del medi, donant així una lliçó a tots. Va ser el primer club de la badia que va muntar la recollida d'aigües olives de sentina, servei gratuït per als abonats. Ha estat el primer club a construir un sistema de recollida d'aigües brutes, amb residus altament contaminants que provenen de les restes de pintura de la neteja d'embarcacions. Aquesta aigua és recollida i conduïda per unes canaletes a uns dipòsits de decantament on els llocs contaminants queden retenguts, i a la mar només s'aboca l'aigua neta. Estudis realitzats per la UIB varen demostrar l'alt grau de contaminació de els llocs, cosa que demostra la importància d'aquest tipus de sistemes de prevenció.

En darrer lloc, de mo-

ment, el Club Nàutic va implantar fa pocs anys un sistema de gestió mediamient d'acord amb la norma UNE-EN ISO 14001, amb una declaració de política mediamient que al començament diu així:

"Les activitats del Club Nàutic de s'Arenal van relacionades directament amb l'ús del mediamient i més concretament del medi marí, no debades totes les nostres activitats es relacionen d'una manera o l'altra amb aquest medi..."

I més endavant: "aquesta política mediamient va encaminada a la consecució dels següents aspectes:

Complir totes les lleis, reglaments i normes aplicables a les nostres instal·lacions, col·laborant sempre que sigui possible amb autoritats locals, usuaris, residents, turistes, proveïdors, entitats ecologistes, entre d'altres per protegir els recursos naturals i el medi.

Reduir el consum de recursos naturals als mínims exigibles sense que això afecti el nostre compromís de màxima qualitat i de servei.

També ens comprometem a prevenir la contaminació en qualsevol de les seves formes.

Reduir de manera progressiva la generació de residus. Aquells que siguin de reducció difícil seran dipositats en llocs adients per al reciclatge o tractament correcte. Continuarem ins-



tant l'Administració Pública Local per tal que fomenti una millor recollida selectiva i promogui el reciclatge de residus.

Conscienciar, formar i capacitar els nostres empleats per tal que siguin agents actius de la nostra política mediamient.

Informar i sensibilitzar els nostres clients per tal que siguin agents actius de la nostra política mediamient.

Conscienciar i informar els nostres subministradors i proveïdors per tal que s'adaptin a la política mediamient de la nostra organització.

Portar a terme revisions i auditories periòdiques per tal d'assegurar el compliment d'aquesta política i establir una milloria contínua del comportament mediamient del Club Nàutic de s'Arenal.

La nostra política mediamient quedarà sem-

pre a disposició dels nostres usuaris i del públic en general.

Mantenir una actitud activa respecte del contingut i difusió de la nostra política mediamient, i així convertint-nos en un referent dinàmic en el nostre entorn local i fins i tot en insular.

Amb el desenvolupament i la implantació d'aquest sistema de Gestió Mediamient del Club Nàutic de s'Arenal aconseguix la seva certificació ISO 14001

Hi ha algú de les nostres administracions que ho hagi reconegut o agraït?

Jo només vull, des d'aquí, donar-los l'enhorabona per la RE-consecució de la Bandera Blava i per la seva tasca.

Que sigui per molts d'anys encara que...



Sa penya d'es falcó

Ha nascut una nova revista, que es diu **FUNDACIÓN C. LLUCMAJOR**. Molta gent no sap qui són els responsables de la redacció, ni quin serà el "context" de la publicació. El que sí ens podria donar algunes pistes és el fet que la direcció vagi a càrrec de la Sra. Milo Ferreira, parenta del Sr. Joaquín Rabasco Ferreira, i que hi ha cinc planes destinades al CE Lluçmajor, amb el qual té molt bona relació el regidor d'ASI, Sr. Rabasco. I també inclou una entrevista a "Guillermo Roig Mascaró", regidor també d'ASI i vicepresident del

club de futbol esmentat.

També és molt significatiu que els interessats a comprar-la es trobassin amb l'agradable sorpresa -per part del venedor- de: "No val res. L'Ajuntament la regala".

Des d'aquesta secció desitjam que la revista, de cada dia tenguí més subscriptors i anunciants per tal que aviat sigui autosuficient i no l'haguem de regalar tots els contribuents.

\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$

A s'Arenal enguany es

farà el VI CONCURSO DE FLAMENCO CIUDAD DE LLUCMAJOR.

Tampoc no hi seria de més que es fes un concurs literari, de pintura, musical o de qualque altra activitat de caire cultural, que una vegada fet no es volatitzàs sinó que en quedàs constància per a la posteritat.

Però mentre pinti més la regidoria de festes que no la de cultura...

Oli mos hi ha caigut!!!

????????????????

El divendres de Santa Cànida, al bar Sport de plaça hi hagué un espectacle que no estava anunciat als programes, i que va resultar una autèntica vergonya pública. Tres homes es varen donar una pallissa, coces, sempenyes, estirades de cabells i cops de puny i llavors s'hi va ficar una joveneta que no devia tenir ni vint anys i que pegava tant o més que aquells homes. El que deim, una autèntica barbaritat i cap policia local (i en tenim devers cent!) no se'n va temer...!!!!

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General
Pediatria
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia vascular
Alergologia



HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

Clínica Dental
Odontologia
Medicina Estètica
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Endocrinologia
Urologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - CASER - PLANAS D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - MEDIFIATC - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS SERSANET - LA BOREAL - L'ALIANÇA - LA ESTRELLA - VITALICIO - WINTERTHUR
MUTUA D'ACCIDENTS: ASEPEYO - FIMAC - FRATERNIDAD - FREMAP - MIDAT
IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL MAZ - UNIVERSAL - BALEAR

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/ Clutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21 - www.cem@cemllucmajor.com



Esports

Bàsquet



Redacció

Pere i Joan Tomàs Noguera de 15 i 12 anys, dos germans llucmajorers que poden arribar molt alt dins el món del bàsquet espanyol. L'afició i la gran dedicació que tenen per aquest esport comença quasi sortits de la cuna, la pilota i la cistella els han acompanyat sempre, sens dubte han estat i són les joguines preferides. I molta de culpa de tanta passió per aquest esport els ho ha inculcat son pare, que de ben jove també ho practicava i de sempre s'ha mogut dins aquest món.

Com ja ha sortit publicat moltes vegades en aquesta revista, en Pere ha passat la seva primera temporada amb el Club Joventut de Badalona i podem dir que la seva trajectòria ha estat molt positiva. Tenint en compte que aquest jove s'ha hagut d'integrar dins un món nou, deixant la seva família per conviure amb una família badalonina, començar 3er d'ESO a un nou Institut i lluitar per guanyar-se la consideració dels

Els germans Tomàs Noguera destacats jugadors Lluçmajorers



companys d'equip i la confiança del tècnics que apostaren per ell. Essent cadet de primer any ha aconseguit ser titular amb els cadets de segon any, quedant Campions de Catalunya i lluitar al Campionat d'Espanya i aconseguir un bon 3er lloc.

A Cadis, on es va jugar aquest Campionat, el seleccionador Bohigas aposta per ell i el preselecciona pels campionats europeus i seguidament viatja a Múrcia juntament amb setze jugadors més.

La concentració durà 10 dies i el darrer dia el seu nom apareix entre els dotze jugadors que formaran l'equip espanyol per anar a Grècia als campionats d'Europa.

Cal destacar que és l'únic jugador de primer any de cadet de la selecció espanyola i el més jove de tots els participants en aquest campionat. Acabada la concentració viatja a Itàlia per fer un torneig de preparació i acte seguit, cap a Grècia.

Comencen el campionat molt bé, guanyant els tres primers partits i després la mala sort feu que perdessin per dos punts i

per un punt els darrers i això no el permet classificar-se, quedant a 7è lloc.

Després del campionat arriba a Mallorca per gaudir d'unes merescudes vacances amb família i sobretot amb els seus amics.

A finals d'agost torna a Badalona a preparar la segona temporada amb el Joventut.

Desitjam que la sort l'acompanyi i pugui seguir sumant experiències tan positives com les d'enguany. Enhorabona!

Les passes que segueix el seu germà Joan són semblants a les que seguí en Pere. Com sabeu fa ja dues temporades que està amb la Selecció Balear, a més d'entrenar i jugar amb el seu equip del Club Bàsquet Joventut Lluçmajor i amb l'equip de superior categoria a la seva, va participar amb la Selecció Balear al Campionat d'Espanya i allà a Blanes el F. Club Barcelona s'interessa per ell.

La primera experiència amb aquest club ha estat participar com a jugador del Barça al primer torneig de Minibàsquet



celebrat a fuerteventura, quedant compions del torneig.

I continuarà participant a tornejos, concentracions, campus per tal que el club pugui fer-li un seguiment i d'aquesta manera aquest jove jugador vagi coneixent un poc com és la vida dels esportistes a la Masia i poder decidir al seu dia si és el futur que vol.

La federació espanyola també, aquest estiu l'ha convidat a un campus a Sta. Coloma de Collell (Girona) on va conviure 10 dies amb companys de tota Espanya.

La il·lusió que té aquest jove jugador i l'esforç que hi posa, faran, ben segur, que els seus somnis es converteixin en realitat.

Enhorabona!



Raixa
estampacions

SERIGRAFIA TÈXIL

C. Major, 39 - Lluçmajor
Tels. 971 660 796 - 615 293 050



DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

Tie Break Santa Cànida 2004

Catalina Font.-

Aquest passat mes d'agost va tenir lloc el Tie Break, amb motiu de les festes patronals de Lluçmajor i també el concurs, ja tradicional, de SERVEIS RÀPIDS, a les pistes de tennis del camp municipal d'esports, organitzat pel Club de Tennis Lluçmajor i amb el patrocini de l'Ajuntament de Lluçmajor.

Les partides, corresponents a les diferents categories, s'iniciaren a les 5 de l'horabaixa i finalitzaren amb el concurs de servei ràpid devers la una de la matinada. A continuació es va fer l'entrega de trofeus, en presència del President del Club, Pere Maimó, i membres de la Junta Directiva (Esteve Amer i Guillem Moll), així com amb la figura del tècnic Borja Coll. Després del lliurament de trofeus, jugadors, familiars i amics ho celebraren amb gelat i ensaimada a la cantina del camp.

Aquí teniu la classificació:

ALEVÍ- INFANTIL

ALEVÍ: 1r. Jaume Lliteres
INFANTIL: 1r. Guillem Moll

ABSOLUT MASCULÍ "B"

1r. Rafel Coll
2n. Esteve Amer

ABSOLUT MASCULÍ "A"

1r. Toni Serra
2n. Vicens Ribas

ABSOLUT FEMENÍ "A"

1a. Rita Manresa
2a. Francina Capellà

SERVEI RÀPID

MASCULÍ: Guanyador: Rafel Coll
FEMENÍ: Guanyadora: Rita Manresa



Rita Manresa, guanyadora del Servei Ràpid, rep el regal de mans del president del Club, Pere Maimó



Guillem Moll, campió del Tie Break Infantil, amb el seu trofeu

Concurs de pesca de raors

Miquel Ribot.-

Després de finalitzar el període de veda del raor, va tenir lloc al Club Nàutic de s'Arenal el passat 22 d'agost un concurs de pesca d'aquesta apreciada i escassa espècie que desperta tant d'interès entre els aficionats, I deim escassa perquè aquell dia es va poder comprovar. Els trenta-un pescadors participants en el concurs només varen aconseguir capturar 264 exemplars. És a dir, un promedi de 9 per pescador, quantitat que es troba molt per sota el

número autoritzat de 50 exemplars per llicència. L'embarcació guanyadora de la prova va ser EMBATOL, de Pep Pomaes, que va aconseguir pescar 47 exemplars. Els següents llocs de la classificació varen ser per a ROVINA (2n) de M. Ribot, VELL MARÍ (3r) d'Andreu Frontera, CYRNEA (4t) de Pere Homar i MAYU (5è) de Pep Llufs Serna.

VEDA DEL VERDEROL

Recordam als nostres lectors que el període de veda per a la pesca del verderol finalitzarà dia 15 d'aquest mes de setembre, és a dir, que a partir de dia 16 ja es podran pescar. No obstant i segons estableix la normativa en vigor, durant l'època de veda es poden capturar exemplars d'aquesta espècie sempre que superin els 30 cm i s'han de tornar a la mar els que no assoleixin aquesta talla.

Vela

Aina Jordi aconsegueix el 13è lloc al Campionat d'Europa de la classe OPTIMIST

A Sandham (Suècia) va finalitzar el Campionat d'Europa de la classe Optimist. La regatista del CN Arenal Aina Jordi va aconseguir un merescut 13è lloc. Va disputar les dues darreres regates amb un vent que en ocasions superava els 20 nusos; amb aquest vent

Aina va demostrar estar entre les millors d'Europa i es va col·locar en un 4t i un 3r però era desqualificada per sortida prematura a la primera prova del dia. Amb aquesta desqualificació, Aina Jordi passava del sisè al tretzè lloc de la general i en aquest va acabar el Cam-

pionat. La nostra regatista ha demostrat que es troba entre les millors fèmies d'Europa després de disputar onze regates. Una gran experiència per a la regatista de s'Arenal que més ha destacat en la classe Optimist durant la temporada.

49

Notes Columbòfiles

Entrevista a Francesc Rosselló i Ramis - 13/02/1951 Guanyador del IX Trofeu Ciutat de Lluçmajor Patrocinat per l'AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

Joan Jaume Sastre.-

Aquest any ha restat entre nosaltres, els socis del Club Columbòfil Lluçmajorer, el *Novè Trofeu Ciutat de Lluçmajor*, patrocinat per l'Ajuntament de Lluçmajor, prova de fons disputada des de la ciutat de Madrid, estació d'Atocha.

La cursa va tenir una nodrida concurrència de columbòfils de la nostra illa i degut al temps i a la dificultat pròpia que presenta el punt d'amollada, només varen ser cronometrats tres coloms participants en els dies de concurs.

CLASSIFICACIÓ GENERAL

Tercer: Bartomeu Miralles

Segon: Miquel Terrassa

Primer: Francesc Rosselló

El fet de tenir el guanyador del *IX Trofeu Ciutat de Lluçmajor* entre nosaltres és un bon motiu per dur a terme una xerrada columbòfila amb ell i descobrir els seus petits secrets que l'han portat a l'èxit.

Els primers canvis d'impressió els tenim a casa seva al carrer d'en Rigo on té la fusteria.

Què se sent en fer primer en un trofeu d'aquesta categoria?

Una alegria molt grossa

Quan un entra al colomer i es troba amb un animal, cara a cara, que acaba d'arribar d'una cursa tan

difícil com ha estat aquesta queda, momentàniament, sense paraules i una estranya sensació li travessa el cos. Després ve la resta, quatre paraules que surten de sobte, unes criades per telèfon per fer arribar a tots els companys la notícia, els records, acaramullats, de les fites del colom i dels seus ascendents, I finalment ens demanam com és possible que sense cap ajuda externa aquella petita au hagi tornat al nostre colomer.

I, tot això, es transforma en alegria

D'on vénen els teus coloms?

En Bernat Vadell, el meu cosí

que al cel sia, fou el que me va introduir en aquest món a finals dels anys setanta i el que me va proporcionar les primeres parelles i els primers colomins amb els quals vaig començar a competir l'any vuitanta. A més d'aquests coloms, a casa entraren coloms de la casa Natural, de Larregola, d'en Miquel Puig i Ros "Miquel Barralet", d'en Joan Janer, d'en Llorenç Tomàs, d'en Julià Monserrat, d'en Miquel Pallicer, s'ha de dir que la majoria de columbòfils del nostre club han aportat algun colom al meu colomer al llarg dels anys. També vaig introduir coloms de Felanitx i Campos. De tots aquests en queden pocs i avui centro la meua atenció en unes poques línies que, darrerament, m'estan satisfent.

Quines són aquestes branques que avui treballes?

Després d'haver escapat molt, queden uns coloms de talla mitjana, amb caràcter, amb nervi, amb una ploma sedosa, amb uns ossos forts i, a més, gelosos del seu lloc al colomer i amb ganes de venir.

Duen sang de "Larregola" de Catalunya, de Pere Nicolau i Salvador Bordoy de Felanitx, de Joan Janer, Bernat Bonet i Miquel i Sebastià Munar "Pola" de Lluçmajor, entre altres.

I sense deixar de parlar, anam de la fusteria, a la planta baixa, al colomer de cria, del primer pis, on hi ha una vintena de parelles fetes amb aquestes característiques que ell ha descrit. Són coloms, la majoria, de talla mitjana de tons blaus, cendrosos, i mosquejats, pardos i bronzejats. Alguns coloms, pocs, amb plomes blanques a les ales i poca cosa més.

Quin és el que més t'agrada?

Amb un somriure sorneguer, respon.

Els que tornen.

Després me va passant a les mans uns coloms, un rera l'altre, i me parla de les seves característiques, de les seves virtuts, dels seus descendents, ... I jo, observo que per agafar-los no ha de fer cap malabarisme, a vegades basta amb allargar la mà i agafar el colom del



seu lloc, nitxo o posador, no sense abans haver rebut unes quantes picades, no parlem de les femelles que estan sobre els seus colomins a la tassa del niu, crec que si retirés la mà quan la femella la té amb el bec, aquesta quedaria penjada.

I quan els tinc a la mà not com de sedoses i fortes són les plomes, la fortaleza dels seus ossos, el nervi, A més de notar que, ell, està satisfet del que hi ha i del que m'està mostrant.

Què anam a veure la femella de Madrid?

No esper que acabi la pregunta per agafar porta i, amb la seva companyia, anar al colomer de vol que té al terrat, al segon pis. Fins l'any passat fou el seu colomer de vol, avui hi ha uns pocs coloms, molt seleccionats, i entre ells la femella de Madrid. Una femella de talla mitjana, més bé petita, de color favat que ale hores es troba al seu niu, a terra, fet en quatre busques, damunt dos petits colomins que encara no estan vestits.

La sang d'aquest colom és principalment de Larrégola i de Can Joan Janer, de la femella de Lisboa. Ara té dos colomins amb aquest mascle que també és fill de la femella de can Joan Janer, amb un altre mascle.

Allarga la mà i, sense fer cap moviment dubtós, l'agafa, no sense abans haver rebut unes quantes picades. L'animal es mou amb energia mentre ell li passa l'altra mà

per sobre, després, un cop s'ha tranquil·litzat l'au, li obri l'ala i observa el seu estat. Seguidament me la passa.

Què havia fet?

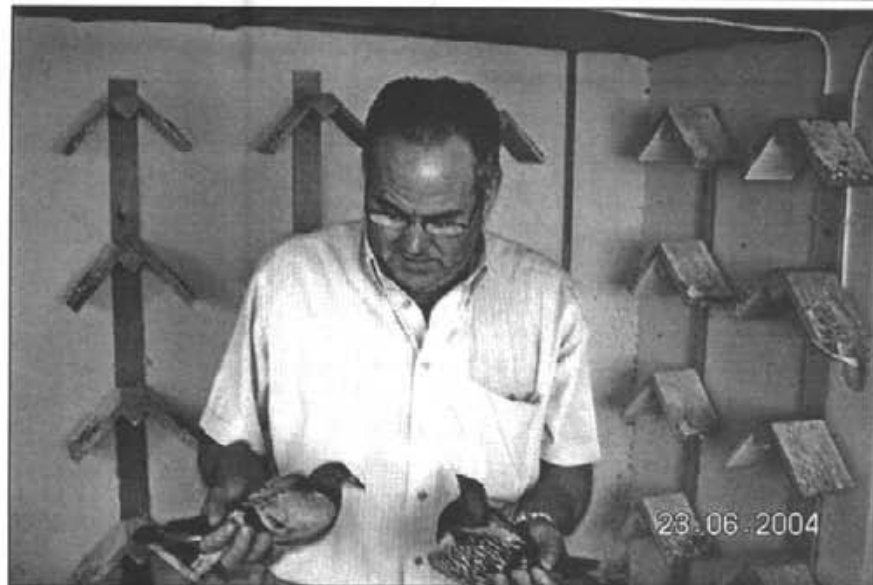
És un dels sis coloms que me quedaren l'any passat a aquest colomer. Havia fet, el primer any, la temporada 2002, Eivissa i Calp. L'any passat va fer Eivissa, Calp i Baza. I aquest any ha fet Finestrat, Baza, i després fou quan la vaig enviar a Madrid.

El temps que l'escolto estudiï l'animal que tinc a la mà. Les característiques que destaco amb una primera observació vos diria que són les següents:

- és de talla mitjana/petita.
- de poc pes en relació al seu volum
- de caràcter, intenta en diverses ocasions a sortir de la meua mà.
- té forma d'ou.
- les seves plomes són sedoses i fortes, de color pardo.
- Els ossos són forts i flexibles, darrera els té tancats.
- Els ulls són de color molt pigmentat, intens i viu.

Quan vaig, amb l'altra mà, per obrir-li l'ala, la dona, i observo les plomes i la bona ventilació que tenen les quatre darreres, pareixen els dits oberts d'una mà, en amollar-la, la tanca suaument

Finalment la deixo anar, i ella ràpidament torna al niu a posar-se sobre els dos petits colomins, aga-



fant una postura defensiva, cosa que m'agrada.

La impressió que m'ha deixat és: d'un gran animal.

!Que tornen de "guapos" els coloms que vénen!

Per acabar, agafem el cotxe i anem a "es Camp Alt de Cugulux", una finca de dues quarterades al camí de "sa Torre" cantonada amb el camí de "Cas Frares" que va del camí de sa Torre al camí de s'Àguila. La finca, molt ben conreada, està dividida en quatre tanques.

El colomer, que es troba a la tanca de davant les cases, està dividit en quatre parts, la primera és la sala on es guarda el menjar, la resta són: dos colomers de vol, amb posadors i nínxols i amb una porta que els uneix, i un colomer per als colomins.

Què te va fer traslladar els colomers de vol a foravila?

Crec que és on estan millor els coloms. Els colomins són més bons de criar; el colom pot gaudir d'una major llibertat; té més facilitat per posar-se en forma per si mateix; la colònia millora, en general, quant a salut; al tenir possibilitats de pasturar, cerca en la natura, el que complementa el menjar que està consumint; ...

N'estic molt satisfet i hagués desitjat fer-ho abans.

I no deixo de banda la brutor que fan a casa i als veïnats.

Quin menjar els estàs donant?

Ara els dono mescla comercial

de Can Xiu de Lluçmajor. És feta a Campos o a Sant Llorenç. Abans la complementava amb cril i combinats minerals, normalment de la casa Natural, avui ho he deixat de fer en comprovar que els animals ni ho tocaven.

Més endavant els donaré una bona part d'ordi. Sempre he cregut que els coloms fins a Eivissa han de poder funcionar amb una bona part d'aquest cereal dintre del menjar. A la temporada de vol, la mescla serà millor, mescla esport de Sant Llorenç, enriquida amb quatre beneïtures.

Com prepares els coloms per a la temporada de curses?

Utilitzo el sistema més senzill, el NATURAL.

Els coloms van rebent de forma gradual un menjar més ric en proteïnes a mesura que es costa la temporada de curses i això, a més de la llibertat que tenen aquí, els facilita la posada en forma.

Per a entrenament, les amollades del Club.

De vol forçat, res de res. Volen quan volen i el temps que volen.

I el que sí faig és observar i posar a la cistella els coloms que crec que estan més en forma.

Què és el que t'atreu més d'aquest esport?

En primer lloc el mateix colom i el fet que me, ... , meravella és que torna sense cap ajuda externa. Després tot el que envolta aquest esport, les amistats que es fan, les trobades,

A més de guanyar el IX Tro-

feu Ciutat de Lluçmajor, has guanyat la Classificació General de Seguretat del Club Lluçmajor, parlem-nos un poc d'ella?

La guanya el columbòfil que manco percentatge de pèrdues té al llarg de la temporada de curses, una vegada fetes les d'Eivissa que no hi entren. El Trofeu és un colom d'argent, quasi de mides natural, que patrocina ALUM S.A. i Ferreteria JAUME MAIMÓ. És un dels trofeus més disputats al nostre Club.

Aquest any, si bé a alguna de les amollades de velocitat vaig tenir unes pèrdues terrorífiques, a la majoria, els resultats foren molt positius. Però on vaig fer molt de punts foren a les amollades de fons i gran fons. De Baza de dos, dos; de Madrid de quatre, un; a Caravaca, de tres, dos i el tercer, el roig, als set dies es va presentar i encara duu l'anella de rossor; i a Puertollano de dos, dos.

La classificació, fins a la darrera prova no va estar decidida, el guanyador podia ser un dels tres que anàvem al davant. La victòria fou al cronometrar els dos coloms de la cursa de Caravaca.

Quin és el major problema que veus al nostre esport?

L'augment de les rapinyaires, sobretot dels falcons. Per mi, és el que ha motivat que en els darrers anys augmentessin les pèrdues i el que explica que un dia amb un temps relativament bo, es cronometrin poc coloms.

També el seu elevat cost, econòmic i anímic. Econòmicament és tan car com un altre passatemps, i depèn molt de la intensitat amb què és practiqui, ara anímicament cada vegada dona manco satisfaccions degut a la gran quantitat de pèrdues que no tenen una explicació lògica.

Això, per mi, és el que explica la manca de gent jove al nostre esport.

Com veus el futur?

Negre, no hi ha una generació de reemplaçament, no hi ha joventut que reemplaci als columbòfils que any rera any es retiren.

Francesc, gràcies i sort per a la propera temporada

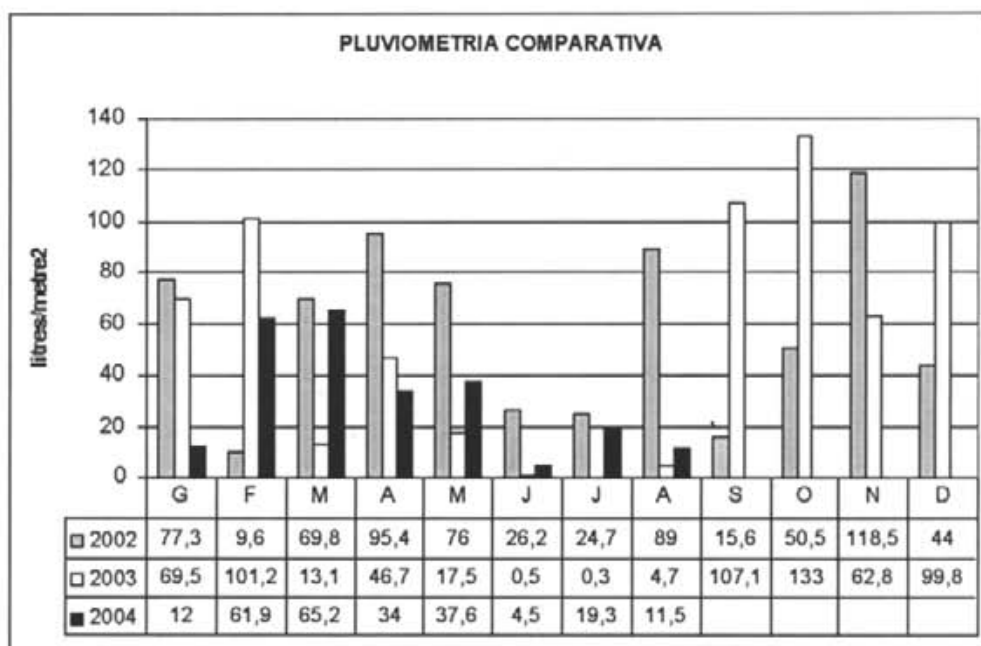
El temps

Antònia Font

I amb el juliol arriba Santa Margalida, a qui li toca encendre l'estiu, però no va ser gairebé fins a Sant Jaume que el mercuri s'enfilà a voler. Dia 23 tenguérem la màxima més alta amb 33,8° i dia 24 la mínima més alta amb 25,4°, ja n'hi ha! Les temperatures més baixes s'enregistraren, com era de preveure, en la primera meitat del mes: 20,0° fou la màxima més baixa i la tinguérem dia 12, i la mínima més baixa es donà dia 15 amb 17,2°.

Pel que fa a les pluges, només plogué durant la segona desena però superaren amb escreix les del mes de juny i, així, s'arribaren a mesurar 19,3 l/m2.

Després va arribar Sant Bernat qui, teòricament, l'ha d'apagar però



tampoc ha resultat ser exactament així; quan escrivim aquestes línies ja són els primers dies de setembre i fa una basca que ofega, quasi més que els dies 24 i 25 que foren els més calorosos de l'agost. Durant aquest mes ens hem mogut en un

marge de deu graus, el que marquen la mínima més baixa (21,2° dia 22) i la màxima més alta (32,4° dia 25); entremig hi trobam la mínima més alta, de dia 4, amb 24,6° i la màxima més baixa, de dia 27, amb 29,0°.

A part d'això,

s'han enregistrat 11,5 l/m2 de pluja durant la primera desena. Aquest i els litres del juliol sumats als dels mesos anteriors, ens fan un total de 256 l/m2 ploguts durant enguany, una quantitat bastant bona.

Entre noltros

Naixements

- Juan Gelabert Sánchez, fill de Jaime i Danay Indra, nasqué el 14-6-04.

- Valentina Andrejczuk Caggiano, fill de Mauricio Javier i Sandra Esther, nasqué el 16-6-04.

- Jesús Herrera Sánchez, fill de Jesús i Andrea, nasqué el 25-6-04.

- Ramón Juárez Alcaraz, fill de Ramon i Antonia, nasqué el 27-6-04.

- Carlos Llinás Da Silva, fill de Miguel i Teresa Raquel, nasqué el 27-6-04.

- Bartomeu Gelabert Mates, fill de Damià i Maria dels Àngels, nasqué el 7-7-04.

- Jessica Yang, filla de Miaolei i Peili Oui, nasqué el 8-7-04.

- Lucía Gual Diéguez, filla de Rafael i Ana, nasqué el 8-7-04.

- Adolfo Raich Ruiz, fill de Adolfo i Juana Maria, nasqué el 22-6-04.

- Samantha Múcher Cerdán, filla de Ginés i María de la O, nasqué el 8-7-04.

- Andrew Aurea Figueroa, fill de Gabriel Abraham i Carina Viviana, nasqué el 2-8-04.

- Luca Marlon Jureit, fill de Hans Dieter i Corinna Angelika, nasqué el 16-7-04.

- Laura Albertí Castell, filla de Juan Antonio i María Antonia, nasqué el 19-7-04.

- Bernat Tomás Cardell, fill de Pablo i Catalina, nasqué el 21-7-04.

- Juan Francisco Medina Martín, fill de Juan Carlos i María Inés, nasqué el 29-6-04.

- Maria Llompart Mut, filla de Juan i Juana, nasqué el 20-7-04.

- Mariona Rigo Gómez, filla de Gabriel i María Eulogia, nasqué el 22-7-04.

- Marc Rodríguez Martínez, fill de Víctor i Margarita, nasqué el 30-7-04.

- El Haydt Tamsir Sene, fill de Touba i Fatou, nasqué el 6-7-04.

- Toni Nadal Ortiz, fill de Sebastián i Consuelo, nasqué el 30-7-04.

- Esteve Jaume Rosselló, fill de Juan Salvador i Juana María, nasqué el 31-7-04.

- Omar Adrián Roman Santí, fill de Adrián i Patricia Andrea, nasqué el 4-8-04.

- José Samuel Hidalgo Santos, fill de José Antonio i Catalina, nasqué

el 3-8-04.

- Mario Vicente Valenciano, fill de Mario i María Elena, nasqué el 5-8-04.

- Mario Lucht Byakhova, fill de Hans Jürgen i Marina, nasqué el 7-8-04.

- Daniel Antonio Espinar Rodríguez, fill de Antonio Ernesto i María Soledad, nasqué el 31-7-04.

- Carlos Eloy Espinar Rodríguez, fill de Antonio Ernesto i María Soledad, nasqué el 31-7-04.

- Lauren Elisabeth Livingston Cooper, fill de Robert John i Cheryl Louise, nasqué el 28-7-04.

- Carmen Ruiz Montes, filla de Enrique i María del Carmen, nasqué el 2-8-04.

- Honorio Daniel López Lladó, fill de Honorio i María Antonia, nasqué el 10-8-04.

- Samara Centeno Gómez, filla

de José Manuel i María Soledad, nasqué el 10-8-04.

- Tomás Barrero Jaume, fill de Àngel Roberto i Mercedes, nasqué el 10-8-04.

- Lucía León Tena, filla de Juan José i Rosa María, nasqué el 14-8-04.

- Ana Solano Álvarez, filla de Manuel i Ana, nasqué el 14-8-04.

- Antelm Nadal Pons, fill de José Francisco i Juana, nasqué el 16-8-04.

- Antonio Pérez Ruiz, filla de Pedro i Araceli, nasqué el 21-8-04.

- Eric Pérez Ruiz, filla de Pedro i Araceli, nasqué el 21-8-04.

- Esteve Pons Puig, fill de Miguel Marcelo i Jerónima, nasqué el 20-8-04.

- Ona Fuster Latorre, filla de Daniel i Beatriz, nasqué el 16-8-04.

- Lorena Zwaniger Hausheer, filla de Marc Oliver i Ewa, nasqué el 20-8-04.

- Catalina Maria Sampol Oliver, filla de Lorenzo i Catalina, nasqué el 26-8-04.

- Josep García Miró, fill de José i Juana María, nasqué el 27-8-04.

- Alba López Aloy, filla de Francisco i Eva María, nasqué el 29-8-04.

- Javier Alfaro Martínez, fill de José i María, nasqué el 25-8-04.

- Nerea Tomero Carmona, filla de Eduardo i Rosario, nasqué el 31-8-04.

- Biel Liñán García, fill de José María i Natalia, nasqué el 4-9-04.

Matrimonis

- Eladio Matamalas Rincón i Valentina Juan Álvarez, es casaren el 25-6-04 a l'església de Ntra. Sra. de Gràcia.

- Rafael Vidal Salvá i Magdalen Manresa Tomás, es casaren el 26-6-04 a l'església de Ntra. Sra. de Gràcia.

- Jaime Guerrero Maimó i Katherine Margaret Clothier, es casaren el 26-6-04 a la Casa Consistorial.

- Antonio Puig Garau i Catalina Maria Vidal Clar, es casaren el 3-7-04 al Convent de st. Bonaventura.

- Alexis Manuel Carabeo i María Dolores Guillem Ávila, es casaren el 9-7-04 al Jutjat de Pau.

- Jonathan Xavier Redwood Vergara i Sandra Pedregosa Dorado, es casaren el 9-7-04 al Jutjat de Pau.

- Janer Wilman Jiménez Nández i Sandra Patricia Erago, es casaren el 16-7-04 al Jutjat de Pau.

- Alfonso Martín Sánchez i María Elena Villanueva Mendoza, es casaren el 16-7-04 al Jutjat de Pau.

- José Hernando Guzman Caballero i Martha Liliana Andrade Carmona, es casaren el 16-7-04 al Jutjat de Pau.

- Miguel Cañellas Grimalt i Ana María Ramos Paredes, es casaren el 10-7-04 al Convent de st. Bonaventura.

- Joan Baptista Garau Vadell i Mònica Sala Sabat, es casaren el 23-7-04 al Jutjat de Pau.

- Daniel Hernández Martín i Margarita Caro Gamero, es casaren el 23-7-04 al Jutjat de Pau.

- Jaime Ballester Vidal i Maria Garau Cantallops, es casaren el 23-7-04 al Jutjat de Pau.

- Juan Fernández Sánchez i Patricia Rodríguez Cano, es casaren el 17-7-04 a l'església de la Lactància (s'Arenal).

- Martín Gonzalo Díaz i Stella Maris Jesús, es casaren el 27-7-04 al Jutjat de Pau.

- José María García Sancho i Apolonia Peset Rigo, es casaren el 30-7-04 al Jutjat de Pau.

- Kai Schula i Marie Christine Jacqueline Rouze, es casaren el 30-7-04 al Jutjat de Pau.

- Mouin Alkhadra Suan i Maria Antonia Pol Garau, es casaren el 30-7-04 al Jutjat de Pau.

- Eduardo Hugo Montgomery i María Concepción Abellán López, es casaren el 30-7-04 al Jutjat de Pau.

- José Manuel Abizanda Montañer i Úrsula Català Benítez, es casaren el 16-7-04 a la parròquia de st. Miquel.

- Miquel Monserrat Mascaró i Damiana Tomás Romaguera, es casaren el 25-6-04 a la Casa Consistorial.

- Raul Mora Martínez i Lucimaria Gonçalves de Campos, es casaren el 30-7-04 a la Casa Consistorial.

- Francisco Javier Cerro Fernández i Apolonia Eva Cardell Ramis, es casaren el 3-9-04 al Jutjat de Pau.

- Djarnal Khider i Rita Jermelkova, es casaren el 3-9-04 al Jutjat de Pau.

- Edison Gustavo Montesdeoca García i Wendis Isabel Rodas Iz-

quierdo, es casaren el 3-9-04 al Jutjat de Pau.

Defuncions

- Antonia Jaume Ferrer, morí el 2-7-04 als 93 anys.

- José Samper Lladó, morí el 5-7-04 als 84 anys.

- Juan Contestí Amengual, morí el 10-7-04 als 69 anys.

- Micaela Julià Mas, morí el 19-7-04 als 99 anys.

- Maria Catany Vidal, morí el 22-7-04 als 85 anys.

- Mateo Clar Salvá, morí el 28-7-04 als 77 anys.

- Francisco Lara Duro, morí el 29-7-04 als 80 anys.

- Teresa Pedrero Largo, morí el 31-7-04 als 77 anys.

- Sebastián Salvá Stela, morí el 31-7-04 als 62 anys.

- Anita Mercedes El Friede Jahn, morí el 6-8-04 als 75 anys.

- Práxedes Pizá Creus, morí el 10-8-04 als 83 anys.

- Encarnación Cabrera Hernández, morí el 11-8-04 als 79 anys.

- Francisca Salvá Garau, morí el 13-8-04 als 93 anys.

- Rosana Mercadal Ramírez, morí el 13-8-04 als 4 anys.

- Rafael Rebusa Gamundí, morí el 19-8-04 als 93 anys.

- Josefa López Rubio, morí el 24-8-04 als 85 anys.

- Antonio Sánchez Campos, morí el 27-8-04 als 84 anys.

- Mateo Maimó Oliver, morí el 27-8-04 als 74 anys.

- Lucía Roig Tomás, morí el 3-9-04 als 89 anys.

- Josefina González Fernández, morí el 5-9-04 als 80 anys.

- Peter Ralph Seyferth, morí el 3-9-04 als 34 anys.

Dades facilitades per l'encarregat del Cementiri Municipal, Joan Lascolas, referides al Registre de Defuncions efectuat entre el 2 de juliol i el 7 de setembre del 2004.

- 2 de juliol. Miguel Clar Jaume, morí als 77 anys.

- 2 de juliol. Antonia Jaume Ferrer, morí als 93 anys.

- 4 de juliol. Miquela Lladó Vicens, morí als 70 anys.

- 5 de juliol. Maria Tomàs Barceló, morí als 81 anys.

- 8 de juliol. Caridad Llanera

Rosa, morí als 71 anys.

- 8 de juliol. Maria Ferretjans Sala, morí als 98 anys.

- 10 de juliol. Juan Contestí Amengual, morí als 69 anys.

- 14 de juliol. Maria Marí Roig, morí als 39 anys.

- 17 de juliol. Francisca Ana Ros Tomás, morí als 79 anys.

- 19 de juliol. Miquela Julià Mas, morí als 99 anys.

- 19 de juliol. Margarita Llaneras Juan, morí als 94 anys.

- 22 de juliol. Antonio Díaz Ordóñez, morí als 61 anys.

- 26 de juliol. Jerónima Garau Barceló, morí als 85 anys.

- 28 de juliol. Mateo Clar Salvá, morí als 77 anys.

- 31 de juliol. Sebastián Salvá Stela, morí als 62 anys.

- 10 d'agost. Práxedes Pizá Creus, morí als 83 anys.

- 11 d'agost. Encarnación Cabrera Hernández, morí als 79 anys.

- 13 d'agost. Rosana Mercadal Ramírez, morí als 4 anys.

- 13 d'agost. Francisca Salvá Garau, morí als 93 anys.

- 19 d'agost. Rafael Rebusa Gamundí, morí als 93 anys.

- 24 d'agost. Juan Bennasar Bibiloni, morí als 86 anys.

- 24 d'agost. Josefa López Rubio, morí als 85 anys.

- 25 d'agost. Manuela Giménez Blaya, morí als 74 anys.

- 25 d'agost. Baltasar Lafuente Cuenca, morí als 54 anys.

- 27 d'agost. Antonio Sánchez Campos, morí als 84 anys.

- 28 d'agost. Maria Fullana Fullana, morí als 91 anys.

- 31 d'agost. Maria Tomàs Garcias, morí als 88 anys.

- 1 de setembre. Antonio Roca Rubí, morí als 81 anys.

- 1 de setembre. Francisco Verdadera Fiol, morí als 58 anys.

- 2 de setembre. Margalida Vandrèl Manresa, morí als 78 anys.

- 2 de setembre. Práxedes Salvá Jaume, morí als 81 anys.

- 3 de setembre. Seyferth-Peter Ralph, morí als 34 anys.

- 3 de setembre. Lluïcia Roig Tomàs, morí al 89 anys.

- 5 de setembre. Josefina González Fernández, morí als 80 anys.

- 7 de setembre. Francisca Ana Pons Salas.

12 Esportistes Mallorquins Campions mundials

Llorenç Mascaró

L A M P L S F O B O G B L S L O A H
 S I T A S L A R A S T L L I A P S O
 A B O F P L E S R A E C A M L L E I
 M T A M B I S F E N I R O O M E S C
 O D U N G E S S O B A P R G A S S A
 H I A U A M U B E L L E R N S A T L
 E M E T Y L R O E F C E V A S L M A
 U H B S S A L T Q S V B R O S B R P
 A C F E C I S U A S T E Y J E E H A
 N S E E N E I N F O N I O Z N R I S
 O Z R I S O G O S A R R I O S T U E
 F E C A S Q I E L O D R M I X M A R
 P P M I J A V L L I R I P E S A M E
 I O Z U S M N L C O T A L E B R E T
 T L C T S A I A G M O D I A S C O A
 A U C E O M L P E J Q O F S G H E I
 W E I J P A C L I M B E M A E R A R
 P R A Y F O L I Z U T P A F O I A A
 B D Z A O I Y S U A X O G O P I S M
 U N T G U A Y N I P I N O T N A F I
 L A U G N E M A P E P A H E P D U E

54

Solució del mes passat

Maluc - Fèmur - Tíbia - Peroné - Crani - Clavícula - Turmell
 - Colze - Húmer - Cubit - Radi - Canell

Pes forat d'es moix



El GRUP Gaspar-Joan-Lluc-Cabotà està capolant la costa.

Deu ser això el que entenen per desenvolupament sostenible?

PERRUQUERIA PUIGSERVER

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Llucmajor)

OFICINA PETER SANER • LLUCMAJOR
C/. CARDENAL ROSSELL 48
TEL 971 120624 FAX 971 121247
 e-mail: p.saner@teleline.es

ABIERTO DE LUNES-VIERNES 0900-1300

PARA SUS ANUNCIOS EN

hablamos
ESPAÑOL

on parle
FRANÇAIS

**Última
Hora**

**Mallorca
Magazin**

Balears

**Daily
Bulletin**

wir sprechen
DEUTSCH

we speak
ENGLISH

LLaços i Botons

Margarita Tomás

MERCERIA - LLENCERIA

C/ Major, 86, baixos - Tel.: 971 12 01 34 - 07620 Llucmajor
 E-mail: llaçosibotons@terra.es

LA VOSTRA BOTIGA DE CADA DIA

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tel. 971 66 90 99 (Llucmajor)

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General
Pediatría
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia vascular
Alergologia



HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

Clínica Dental
Odontologia
Medicina Estètica
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Endocrinologia
Urologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - CASER - PLANAS
D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - MEDIFIATC - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS
SERSANET - LA BOREAL - L'ALIANÇA - LA ESTRELLA - VITALICIO - WINTERTHUR
MUTUA D'ACCIDENTS: ASEPEYO - FIMAC - FRATERNIDAD - FREMAP - MIDAT
IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL MAZ - UNIVERSAL - BALEAR

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/. Clutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21 - www.cem@cemllucmajor.com



SEAT

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

Rubí Automóviles Llucmajor, S.L.

Nuevo Golf

Exclusividad.

Seguridad.

Deportividad.



AUTO - ELÈCTRIC
Barcelon

S.L.

Red Oficial de Talleres Bosch Car Service

MULTIMARCA MULTISERVICIO



DESCUBRA NUESTRAS
OFERTAS DE ESTE MES:

- *Radio CD mp3 desde 199 euros.
- *Radio DVD, GPS, CD, MP3, TV, pantalla táctil, todo integrado desde 2500 euros.
- *Disponemos de las primeras marcas y gamas.

15% DTO.

*Salvo error de imprenta e IVA no incluido.

Ronda Ponent, 27 - 07620 Llucmajor - Tel. 971 66 01 70 - Fax: 971 66 41 07 - E-mail guibar@teleline.es